

ΙΛΙΣΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΕΣΩΤΕΡΙΣΜΟΣ

"Η άμετρη επικράτηση των παθών δεν
αφήνει τους ανθρώπους να είναι άνθρωποι
και τους τραβά προς την αλόγιστη, άτακτη
και θηριώδη φύση τους"

Ιάμβλιχος

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2004

ΕΤΟΣ 48ον

ΤΕΥΧΟΣ 256

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

Σελ.

Η Αδελφοσύνη	1
Γ.Σιβρής: Η Διαχρονικότητα της Θεοσοφικής Ιδέας	3
R.Burnier: Εντός του Κόσμου αλλά όχι εκ του Κόσμου	7
Α.Ανδριανόπουλος: Η Άσκηση της Αρετής	13
Αγ.Φραγκίσκος της Ασίζης: Ύμνος των Πλασμάτων	14
Μ.Χωλλ: Η Σταύρωση σαν μια Κοσμική Αλληγορία	17
Ι.Κασταμονίτη: ΠΟΠΟΛ ΒΟΥ. Το Ιερό Βιβλίο των Κιτσέ – Μάγια	20
Η Προσευχή μου εισακούστηκε	28
Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΛΕΥΚΟΥ ΛΩΤΟΥ	29
Η Ομιλία του Γ. Σιβρή	30
Ε.Π.Μπλαβάτσκι: Η Πνευματική Προόδος	33
ΑΠΟ ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΑΣ Η Θεοσοφία και τα Κοινωνικά Προβλήματα	36
Η.Τζιοβάρα – Ζάραγκα: Από Μύθον άρχεσθαι	40
Όταν η Φιλοσοφία ήταν Σοφία	44
Κ.Γρηγοριάδη: Ο Αριθμός Τρία	45
J.Krishnamurti: Ερευνώντας Βαθεία Μέσα στην Αλήθεια	50
Ε.Λέτοερς: Η Μυστική Διδασκαλία και η Γέννηση Του Σύμπαντος.	53
C.Leadbeater: Η Σπουδαιότητα της Εργασίας	57
Σπ.Βαλμάς: Το Βότανο.	59
Ό Θεός, ο Άνθρωπος και η Τέχνη.	61
Μεταξύ μας.	63

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΧΕΙΜΑΡΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Βουκουρεστίου 25 Κωδ. Ταχ. 106 71, Αθήνα Τηλ. 210 36.20.702 - 210 36.10.961

Fax: 210 36.10.961

Διανέμεται δωρεάν εις τα μέλη

Ιδρυτής + ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ιδιοκτησία - Έκδοση: Θεοσοφική Εταιρεία εν Ελλάδι

Διευθυντής: Γεώργιος Σιβρής

Επιμέλεια ύλης: Κρ. Ιωαννίδου, Ιφ. Κασταμονίτη

Έτος 48ον, Απρίλιος – Μαΐος – Ιούνιος 2004, Τεύχος 256

Η ΑΔΕΛΦΟΣΥΝΗ

Η Θεοσοφία είναι μια δύναμη.... Κάθε θεοσοφική στοά μπορεί να γίνει ένας ενεργειακός σταθμός και να παράγει ιδέες, κυρίως εκείνες τις ιδέες που χρειάζεται σήμερα ο κόσμος για να ελαφρύνει τον αγώνα για την ύπαρξη. Πάρτε σαν παράδειγμα την πιο ισχυρή και δυναμική ιδέα που είναι για μας πρωταρχική:

Την Παγκόσμια Αδελφότητα της Ανθρωπότητας.

Φανταστείτε ένα κόσμο κατοικημένο στην πλειοψηφία του

από άνδρες και γυναίκες που δεν πιστεύουν μονάχα, αλλά και έχουν ανακαλύψει τη χαρά που ενυπάρχει μέσα σε αυτή την αρχή. Θα ενδιαφερόταν κανείς να ρωτήσει σε ποιά φυλή ανήκει κάποιος; Ποιόν Θεό προσκινά;

Πώς μπορεί να δημιουργηθούν πόλεμοι σε ένα τέτοιο πολιτισμό;

Πώς μπορεί να υπάρξει φτώχεια σε αντίθεση με σκληρημένη χλιδή;

Όλες οι θεοσοφικές μας μελέτες είναι μια συνοδεία, μια επεξεργασία αρμονιών στον ένδοξο ύμνο της ενότητας που αντηχεί στο Σύμπαν και που ενώνει αγγέλους και ανθρώπους, ζώα και φυτά σε ένα χαρούμενο εναγκαλισμό.

C. Jinarajadasa

Λησμονείς πόσο μεγάλη είναι η συγγένεια του ανθρώπου προς ολόκληρο το ανθρώπινο γένος, γιατί δεν είναι συγγένεια αίματος ή σπέρματος, αλλά πνεύματος.

Μ. Αυρήλιος (Τα εις εαυτόν)

Μέσα στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα όλοι είναι αδέρφια

Σοφία της Ανατολής (Ιαπωνία)

Ο ξένος και ο ικέτης είναι σαν αδελφός στον άνθρωπο

Όμηρος (Οδύσσεια)

ΘΕΟΣΟΦΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΤΗΣ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

Γ. Σιβρός

Υπήρξαν ανά τους αιώνες πολλά προηγμένα πνεύματα τα οποία αξιώθηκαν να φέρουν τον βαρύτιμο τίτλο του θεοσόφου, μια ιδιότητα που δεν διαφέρει στην ουσία από εκείνη του φιλοσόφου. Και όπως το θεοσοφικό ιδεώδες που συνδέεται με τη φύση της θεότητας χάνεται εις τα βάθη των αιώνων, έτσι και από παλαιωτάτων χρόνων πριν ακόμη ιδρυθεί η Θεοσοφική Εταιρεία, η παγκόσμιος ιστορία του πολιτισμού έχει να αναφέρει πολλά ονόματα διακεκριμένων θεοσόφων οι οποίοι έζησαν και διέπρεψαν σαν γνήσιοι πνευματικοί άνθρωποι, και δικαίως αναδείχθηκαν και αναγνωρίστηκαν για το θεάρεστο έργο τους. Με την εμφάνιση της Θεοσοφικής Εταιρείας η πανάρχαια θεοσοφική ιδέα της ενότητας και της αδελφότητας έρχεται για μια ακόμη φορά να πάρει σάρκα και οστά, με μόνο και αποκλειστικό σκοπό να βοηθηθεί η πάσχουσα ανθρωπότητα να βρει το σωστό δρόμο, να απαλλαγεί από την κατάρρα της αδελφοκτονίας συγκρούσεως και να δημιουργήσει μια ειρηνική και ανθρώπινη κοινωνία.

Υπήρξαν λοιπόν και κατά το παρελθόν αξιόλογα πνευματικά άτομα, τα οποία δίδαξαν τις ίδιες προαιώνιες αλήθειες και

έφεραν στην ανθρωπότητα τα ίδια πρωτοποριακά πρότυπα με εκείνα που διακήρυξε η Θεοσοφική Εταιρεία δια των ιδρυτών της και των άλλων αξιωματούχων της, και τα οποία παραμένουν αναλλοίωτα μέχρι των ημερών μας. Ένα από τα πρόσωπα που κόσμησαν τον κατάλογο των μεγάλων θεοσόφων και τίμησαν με την παρουσία και τη δράση τους το θεοσοφικό σχήμα, ήταν ο γνωστός στους πνευματικούς κύκλους και πολυσυζητημένος φιλόσοφος, **Αμμώνιος Σακκάς**.

Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια περί τα μέσα του 2ου μ.Χ. αιώνα. Οι γονείς του ήταν πολύ φτωχοί και το παιδί υποχρεώθηκε να συμβάλει στο οικογενειακό εισόδημα, εργαζόμενος σαν μεταφορέας στις προβλήτες των αιγυπτιακών λιμανιών. Στις αρχές του ίδιου αιώνα ιδρύθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου μια χριστιανική σχολή η οποία στην αρχή προοριζέτο μόνο για παιδιά, αλλά αργότερα από τη σχολή αναπήδησε το περίφημο Κατηχητικό Σχολείο στο οποίο είχε φοιτήσει και ο Αμμώνιος Σακκάς. Οι γονείς του ήταν αφοσιωμένοι χριστιανοί και ο Αμμώνιος εστάλει στη χριστιανική σχολή όπου διδάχθηκε τη χριστιανική πίστη και μελέτησε τη χριστιανική παράδοση. Θα πρέπει να είχε ακούσει ότι και η ιστορία του Κρίσνα ήταν παρόμοια με εκείνη του Ιησού, ότι και ο Κρίσνα είχε διωχθεί από ένα διεφθαρμένο βασιλιά και είχε τελικά πεθάνει πάνω στο σταυρό. Οι ιερείς του είχαν πει πως υπήρχε μόνο ένας Χριστός. Του είχαν επίσης πει να πιστεύει, εκείνος όμως ήθελε να γνωρίσει και έτσι έφυγε από τη χριστιανική σχολή και ξεκίνησε το δικό του ταξίδι της ειλκρινούς ερευνής.

Όταν ενηλικιώθηκε, παρακολούθησε μερικές από τις διαλέξεις των εθνικών σχολών που θεωρούντο ειδωλολατρικές, και τελικά εγκλιματίστηκε με τις βασικές ιδέες που υποκρύπτονται πίσω από τις μεγάλες φιλοσοφίες. Επιδόθηκε δηλαδή στη θεοσοφική μέθοδο της συγκριτικής μελέτης όλων των θρησκειών και φιλοσοφιών. Διαλογίστηκε με θέρμη πάνω σε όλες τις υψηλές θεοσοφικές ιδέες και συχνά κατά τη νύκτα -- όπως λέγεται -- το νόημα αυτών των ιδεών του αποκαλύπτετο σε όνειρα και οράματα. Στην πορεία του χρόνου οι άνθρωποι άρχισαν να μιλούν

γι'αυτόν και να τον αποκαλούν θεοδίδακτο. Ο Αμμώνιος όμως ήταν ένας μετριοφρων άνθρωπος και αποκαλούσε τον εαυτό του απλώς φιλαλήθη ή εραστή της αλήθειας. Ίδρυσε τη Νεοπλατωνική Σχολή στην Αλεξάνδρεια το έτος 193 μ.Χ. και υπήρξε διδάσκαλος του Κλήμη, του Ωριγένη και άλλων διακεκριμένων νεοπλατωνιστών.

Τα θέματα στα οποία εντρυφούσε ο Αμμώνιος Σακκάς ήταν τα ίδια με εκείνα της Έλενας Π. Μπλαβάτσκυ όταν ιδρύθηκε η Θεοσοφική Εταιρεία, το 1875. Το πρώτο από τα θέματα αυτά ήταν ο σχηματισμός πυρήνα Παγκοσμίου Αδελφότητας χωρίς κατενός είδους διάκριση. Ο Αμμώνιος γνώριζε ότι αδελφότητα σημαίνει ενότητα σε όλα το πεδία. Συνειδητοποίησε ότι χωρίς την ιδέα αυτή της ενότητας, ολόκληρο το Σύμπαν θα ήταν η εικόνα ενός χάους. Με την ενότητα σαν βάση, το σύμπαν θα αποτελούσε μια έκφραση νόμου και τάξεως.

Ο δεύτερος αιώνας της χριστιανικής περιόδου σημαδεύτηκε από ανεξικακία, όχι όμως και από ενότητα. Η αρχαία θρησκεία της Σοφίας που είναι η μόνη βάση ενότητας, είχε τώρα λησμονηθεί. Οι Σχολές των Μυστηρίων έφθιναν σταδιακά και μαζί και η γνώση της αρχαίας σοφίας. Οι διάφορες Σχολές Γνώσεως παρουσίαζαν διαφορετικές όψεις της αρχαίας θρησκείας, αλλά η υποκρυπτόμενη ενότητά τους παρέμενε ακατάληπτη παρ' όλες τις προσπάθειες του Βαλεντίνου να την αποκαλύψει. Ο Αμμώνιος αναγνώριζε ότι η θρησκευτική ανοχή δεν ήταν αρκετή, διότι ακόμη και η ανοχή χωρίς τη φιλοσοφική βάση σύντομα βυθίζεται στην απάθεια. Ήταν πεπεισμένος ότι ο μόνος τρόπος για να εγκαθιδρυθεί η αδελφότητα των θρησκειών ήταν να καταδειχθεί η κοινή πηγή από την οποία είχαν όλες απορρεύσει, και από αυτό το σημείο να εξηγηθούν οι διαφορετικότητές τους. Άρχισε με την καταξίωση της υπέρξεως της αρχαίας θρησκείας της Σοφίας και με την απόδειξη πως όλες οι θρησκείες εκπηγάζουν από αυτήν, σαν οι κλώνοι ενός δένδρου από ένα κοινό κορμό, σαν όψεις της μιας Αλήθειας. Χρησιμοποιώντας τη μια αυτή πηγή σαν μια βάση συγκρίσεως, ο Αμμώνιος απέδειξε την ουσιαστική ταυτότητα όλων των θρησκειών, βοηθώντας τους μαθητές του να

εξοικιωθούν με όλα τα διαφορετικά συστήματα σκέψης. Στη Σχολή του τα Βεδαντικά, Ζωροαστρικά και Βουδδιστικά συστήματα διδάσκοντο εκ παραλλήλου με τις αρχαίες ελληνικές φιλοσοφίες. Τα διδάγματα του Πλάτωνα και του Πυθαγόρα τα συνέκρινε με τις φιλοσοφίες της αρχαίας ανατολής, τις διδασκαλίες της ιουδαϊκής Καββάλα και με εκείνες της αρχαίας Αιγύπτου.

Η συγκριτική μελέτη των θρησκειών και φιλοσοφιών όλων των εθνών εκπλήρωνε το δεύτερο από τους σκοπούς του Αμμωνίου, που είναι και ο δεύτερος σκοπός της Θεοσοφικής Εταιρείας, και έδωσε στη σχολή του το όνομα της Εκλεκτικής Σχολής. Ο τρίτος σκοπός που είχε σαν επιδίωξη ο Αμμώνιος ήταν να κάνει τη μελέτη της φιλοσοφίας μια ζώσα δύναμη στη ζωή των μαθητών του. Αντιστοιχεί δε στον τρίτο σκοπό της Θεοσοφικής Εταιρείας που αποβλέπει στην έρευνα των ανεξερεύνητων νόμων της φύσεως και των λανθανουσών δυνάμεων του ανθρώπου. Προς επίτευξη αυτού του εγχειρήματος χρησιμοποιούσε με συνέπεια και επιμονή τη μέθοδο της αντιστοιχίας και της αναλογίας, διαμνηνύοντας στους μαθητές του ότι οι μύθοι και οι θρύλοι που συναντώνται στα διάφορα συστήματα, δεν είναι παρά συμβολικές απεικονίσεις των εμπειριών από τις οποίες θα πρέπει να περάσει η κάθε ψυχή για να φθάσει στον προορισμό της, που είναι η θέωση. Γι' αυτό και τα μέλη της Σχολής του ήταν γνωστά σαν Αναλογικοί.

Ο Αμμώνιος Σακκάς, όπως πολλοί άλλοι μεγάλοι σοφοί, δεν άφησε κανένα γραπτό κείμενο. Τα στοιχεία των διδασκαλιών του ήρθαν στο φως μέσω των έργων του Πλωτίνου, του Πορφύριου και του Ιάμβλιχου.

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΑΛΛΑ ΟΧΙ «ΕΚ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ»

R. Burnier

Πολύ λίγοι άνθρωποι, μάλλον, αντιλαμβάνονται τί σημαίνει να είσαι μέρος του κόσμου. Μερικοί είναι τόσο μπερδεμένοι και χαμένοι μέσα στον κόσμο ώστε, όπως ένας άνθρωπος που πνίγεται, δεν καταλαβαίνουν τι συμβαίνει γύρω τους.

Στην αρχαιότητα η κοσμική ζωή συγκρινόταν με το γύρισμα του τροχού. Όποιος γεννιόταν πρίγκηπας μπορούσε να γίνει ένας σκλάβος, καθώς έλεγαν, και κάποιος από την κατώτατη τάξη μπορούσε να ανυψωθεί στην αριστοκρατική τάξη. Κανείς δεν μπορεί να είναι βέβαιος ότι η σημερινή "ευτυχία" θα υπάρχει γι' αυτόν αύριο και τ'ανάπαλιν. Γι' αυτό ο τροχός της Σαμσάρα (των επαναγεννήσεων) είναι ένα σύμβολο της απόλυτης αβεβαιότητας στην οποία ζούμε, σ' έναν κόσμο συνεχούς αλλαγής όπου κανείς δεν εξαιρείται από την απώλεια εκείνων που έχει, που χαιρέται και που ελπίζει.

Ένα άλλο σύμβολο που χρησιμοποιείται για να δείξει τον αγώνα της γήινης ζωής είναι ο άγριος ωκεανός (Μπάβα - σάγκα-ρα), που τραντάζεται από καταιγίδες και είναι γεμάτος από καρ-χαρίες και άλλους κινδύνους. Εν τούτοις ακόμη και όσοι θεωρη-τικά συμφωνούν για τη σημασία αυτών των εικόνων, πολύ σπάνια αποφασίζουν μια αλλαγή και συνεχίζουν να ζουν με αυτές τις αβεβαιότητες και τους κινδύνους, σαν να μην υπήρχαν. Ο κίνδυ-νος που διατρέχουν δεν είναι μόνο να χάσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία, την κοινωνική τους θέση και το σεβασμό. Ο μεγα-

λύτερος κίνδυνος είναι να παρασυρθούν από τα κύματα αυτού του άγριου ωκεανού της κοσμικής ζωής, διότι ζουν μηχανικά, έχοντας άγνοια για το τί πραγματικά συμβαίνει γύρω τους και έτσι χάνουν τον εαυτό τους ηθικά και πνευματικά.

Μια τρίτη περιγραφή της κοσμικής ζωής υποδεικνύεται από τον όρο Μπάβα - ρογκα, που σημαίνει "σοβαρή ασθένεια". Ακριβώς όπως μια ανίατη ασθένεια εξασθενεί κάθε κίτταρο του οργανισμού φέρνοντας βαθμιαία τον άνθρωπο προς το θάνατο, η απόλυτη ταύτιση του ατόμου με τη γήινη, κοσμική ζωή γίνεται σταδιακά μια ψυχολογική θλίψη, γεμάτη ψευδαισθήσεις και νοητικές διαταραχές που οδηγούν στην ηθική και πνευματική αποσύνθεσή του. Ζώντας μέσα στη συνεχή αβεβαιότητα, ένα μόνο πράγμα είναι σίγουρο -- ότι το κύμα των αντιθέτων, των φόβων και των ελπίδων του θα φέρει νοητικό ερεθισμό και απώλεια της ηρεμίας του. Και αυτό συμβαίνει περισσότερο ή λιγότερο σχεδόν σε κάθε άνθρωπο στον κόσμο. Μέσα από την αντίθεση του φόβου και της ελπίδας γεννιούνται άλλες αντιθέσεις στο νοητικό του ανθρώπου, και στο τέλος σε ψυχολογικό επίπεδο, βασανίζεται από αυτές που τον οδηγούν στη σύγχυση και την άγνοια της πραγματικής αξίας και του σκοπού της ζωής.

Πολλοί τρόποι υιοθετούνται από τους ανθρώπους προκειμένου να ξεφύγουν από τα σκαμπανεβάσματα της κοσμικής ζωής. Κάποιοι καταφεύγουν στην αναζήτηση της συνεχούς διασκέδασης, σωματικής και διανοητικής. Αυτές βέβαια οι δραστηριότητές τους δεν είναι απαραίτητα καταστροφικές αν δεν ακολουθούνται από αδιαφορία για τους συνανθρώπους, ή την άσκηση βίας απέναντι των άλλων. Παρ' όλα αυτά, τέτοιες δραστηριότητες δεν αφαιρούν από το νου τα άλυτα προβλήματα και την ψυχολογική τους αβεβαιότητα. Άλλοι προσπαθούν να ξεφύγουν γυρνώντας την πλάτη στον "κόσμο" και λέγοντας πως δεν επιθυμούν να συμμετέχουν στο "παιχνίδι" του. Έτσι καταγίνονται μόνο με τις υποθέσεις του στενού οικογενειακού περιβάλλοντός τους, της πόλης τους ή του κράτους τους. Σε αυτό τον κόσμο της βίας αδιαφορούν για την οδύνη των άλλων όταν θα έπρεπε αντιθέτως να απαιτήσουν την παύση των πολέμων, της κατασκευής όπλων καθώς και άλλων καταστροφών του ανθρώπου και της σύγχρονης εποχής.

Αντίθετα κλείνονται στο μικρό τους κόσμο κάνοντας ό,τι και οι άλλοι, διότι δυστυχώς ο μιμητισμός είναι μέρος της κοσμικότητας.

Ό,τι και αν υιοθετήσουν οι άνθρωποι, στο τέλος ατονεί και φθείρεται. Γιατί ακόμη και εκείνοι που σε κάθε εποχή και πολιτισμό επιλέγουν την απομόνωση στα βουνά, στα μοναστήρια και γενικά στον ασκητισμό, δεν έχουν απαλλαγεί από τις ίδιες σκέψεις και τα συναισθήματα που έχουν όσοι μένουν πίσω μέσα στο πλήθος. Υπάρχουν και εκεί αντιθέσεις, ζήλιες, αναζήτηση της εξουσίας ή της εύνοιας του Ηγούμενου π.χ., γιατί δεν μπορεί η απομονωμένη, σε φυσικό επίπεδο, ζωή να είναι διαφορετική από την κοσμική ζωή, αν ο νους εργάζεται κατά τον ίδιο τρόπο. Πολλές θρησκείες υποστηρίζουν ότι δεν μπορούμε να ζούμε μέσα στον κόσμο χωρίς να "πιανόμαστε" από τα κύματα της κοσμικής σκέψης και συμπεριφοράς, και να μένουμε παρ'όλα αυτά αγνοί μέσα μας, γιατί ο εγωκεντρικός νους υπάρχει παντού και δεν είναι εύκολο να ξεφύγουμε φεύγοντας μακριά σε φυσική απομόνωση. Όπως ένα άρρωστο σώμα υποφέρει, έτσι και ένας νους γεμάτος φόβο, ελπίδα και αβεβαιότητα υποφέρει κατά τον ίδιο τρόπο στη σύγχρονη ζωή και τη φιλοσοφία της.

Τί μπορούμε να κάνουμε λοιπόν;

Ας δούμε με λίγα λόγια τί σημαίνει να είναι κανείς **"εκτός του κόσμου"**. Όχι με τη φυσική έννοια αλλά ψυχολογικά ελεύθερος και κύριος της ζωής του και της πορείας της, χωρίς να παρασύρεται από τις κοινωνικές, κατεστημένες θέσεις ζωής, της αξίες και τις πεποιθήσεις του πλήθους. Τόσο στην Καινή Διαθήκη όσο και στη Γιόγκα - Βάσιστα, διαβάζουμε πως πρέπει να γίνουμε σαν τα παιδιά. Ένα παιδί είναι από τη φύση του χαρούμενο. Ακόμη και ένα ταλαιπωρημένο παιδί χαίρεται μόλις του δοθεί η παραμικρή ευκαιρία. Τα παιδιά δεν παλεύουν με τον κόσμο, δεν εμπλέκονται σε παιχνίδια απληστίας και συνεχούς αντιπαράθεσης. Δεν λέμε βέβαια ότι τα εκατομύρια των πεινασμένων δεν πρέπει να αγωνίζονται για την επιβίωσή τους, αλλά εκείνοι που δεν αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα, γιατί παλεύουν; Υπάρχει μια συνεχής αντίθεση με το περιβάλλον, την οικογένεια, τις

επαγγελματικές και κοινωνικές τους υποθέσεις. Ακόμη και σε φιλανθρωπικούς ή πνευματικούς χώρους οι αντιθέσεις και η αντιπαράθεση δεν σταματούν. Προσπαθούν παλεύοντας, να απαλλαγούν από την πάλη;

Γιατί συνεχώς παλεύουμε με όλους και με όλα;

Είναι η φυσική πάλη από το ζωικό παρελθόν μας που μαίνεται ακόμη μέσα μας; Γιατί οι άνθρωποι εκείνοι που δεν πεινούν και έχουν όλες τις ανέσεις της ζωής, εξακολουθούν να νοιώθουν "πτωχοί"; Στη σύγχρονη κοινωνία τα παιδιά εκπαιδεύονται να ξεπερνούν τον εαυτό τους και να προετοιμάζονται για καλύτερες θέσεις στην εργασία, περισσότερα προσόντα, περισσότερες επιτυχίες ενώ παράλληλα αγωνίζονται να γίνουν αγαπητά. Όσο περισσότερο ο άνθρωπος λαχτάρα την αναγνώριση, το θαυμασμό και την αγάπη των άλλων, τόσο περισσότερο γεμάτη άγχος είναι η ζωή του. Λαχτάρα και απαιτεί ταυτόχρονα από τους άλλους, αντί να προσφέρει ο ίδιος αγάπη, ευγένεια και βοήθεια και επιζητεί να φαίνεται έξυπνος, ώστε να κερδίσει περισσότερα προνόμια, σύντομη επαγγελματική πρόοδο κ.λ.π. Στο μικρό αλλά πολύτιμο βιβλίο "Στα πόδια του Διδασκάλου", διαβάζουμε ότι δεν πρέπει να προσπαθεί κανείς να φαίνεται έξυπνος, Αλλά γιατί πρέπει να φαινόμαστε αυτό ή εκείνο, και να επιζητούμε διαρκώς αναγνώριση; Γιατί όλος αυτός ο αγώνας; Διότι αυτό είναι μια συνήθεια του εγώ. Ακόμη και όταν ο άνθρωπος επιθυμεί να μην είναι **"εκ του κόσμου"** και φιλοδοξεί να ζήσει μια πνευματική ζωή, ο νους εξακολουθεί να είναι ανήσυχος και ζητά να προκαλέσει την προσοχή ενός Διδασκάλου, να φωτιστεί γρήγορα ή να βρει την καλύτερη μέθοδο για την πρόδοό του. Έτσι ποτέ δεν σταματά.

"Μην επιτρέπεις στον εαυτό σου να εξαπατηθεί εύκολα από τη δική σου καρδιά", λέει το παράγγελμα στο ΦΩΣ ΣΤΗΝ ΑΤΡΑΠΟ. Είναι πολύ εύκολο να φαντάζεται κάποιος ότι είναι πνευματικός ενώ στην πραγματικότητα είναι κοσμικός. Από την άλλη πλευρά, αν αντιληφθεί κανείς ότι ο εγωιστικός εαυτός τρέφεται με την πάλη και την αντίθεση με τους ανθρώπους, τις ιδέες και τις περιστάσεις, καθώς και τις δικές του αδυναμίες, τότε η ένταση φεύγει και η ηρεμία έρχεται στον άνθρωπο. Ζώντας φυσικά και χαρούμενα σαν τα παιδιά, σημαίνει να μένουμε ήρεμοι

χωρίς πάλη και απαιτήσεις, Όταν ο Ταοϊσμός διδάσκει τη μη - αντίσταση αναφέρεται στη βαθειά γαλήνη του νου που θα τον φέρει σε αρμονία με τη γη και τον ουρανό. Το ίδιο διδάσκεται και στην Μπαγκαβάτ - Γκιτά, όταν αναφέρεται στη Γιόγκα, σαν στάση ζωής. Η γιόγκα είναι η πλήρης συνειδητοποίηση της αρμονίας γης και ουρανού, των οποίων είμαστε τμήματα. Όταν υπάρχει μέσα μας ηρεμία και όχι πάλη σε ό,τι κάνουμε και σκεπτόμαστε, τότε γίνεται μια σημαντική αλλαγή στις σχέσεις μας και στη ζωή μας. Μόνο ο ήρεμος νους έχει διαύγεια σε αντίθεση με τον ερεθισμένο νου, που παλεύει γιατί πιστεύει στις ικανότητές του και υποθέτει ότι όλη η σύγχυση μπορεί να αφαιρεθεί μονομιάς, αν στραφεί σε μια αγαπημένη του ενασχόληση. Αλλά κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει διότι η κατανόηση αυτού του νου είναι ελλιπής.

Πώς μπορούμε να φέρουμε μέσα μας τη βαθειά ηρεμία και την αρμονία, που μόνον αυτές θα μας οδηγήσουν στις ορθές πράξεις; Ηρεμία και δράση δεν είναι αντίθετες όπως ίσως φαίνονται, γιατί η ορθή δράση και πράξη προέρχεται από έναν βαθειά καθαρό νου. Είναι ζωτικής σημασίας για τους ανθρώπους να μάθουν να δρουν μέσω μιας ήρεμης, καθαρής εσωτερικής κατάστασης του νου και όχι με ένα νου που παλεύει συνεχώς. Μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να ελευθερωθούμε, ώστε να μην παρασυρόμαστε από το ρεύμα της κοσμικότητας, γιατί αλλιώς η λύπη δεν θα εκλείψει. Ακόμη και μια μικρή κίνηση προς αυτή την κατεύθυνση θα προσφέρει μεγαλύτερο καλό από ό,τι πολλές προσπάθειες που συνοδεύονται από πάλη. Στον ωκεανό, όταν φυσά δυνατός άνεμος, αρχικά δημιουργούνται κυματάκια που σταδιακά γίνονται άγρια και τεράστια κύματα, και τα πιο ισχυρά πλοία δεν μπορούν εύκολα να ανταπεξέλθουν με ασφάλεια. Το ίδιο συμβαίνει και στον ψυχολογικό κόσμο εκείνου που παλεύει για φανταστικές ανάγκες και άχρηστες φιλοδοξίες. Στην αρχή τρομάζει λίγο, αλλά σύντομα πανικοβάλεται ψυχολογικά και τον καταλαμβάνει ισχυρό άγχος και οδυνηρή ένταση. Πολύ σύντομα αυτά μεταδίδονται στο περιβάλλον και καταλήγουμε στους πολέμους. Γι' αυτό τόσο ο Κρισναμούρτι όσο και ο Δαλάϊ Λάμα λένε πως "κάθε ένας από εμάς είναι υπεύθυνος για ολόκληρο τον κόσμο". Όταν δεν ζούμε με εσωτερική γαλήνη και ηρεμία, τότε δη-

μιουργούμε τους πολέμους.

Ενσαρκωνόμαστε μέσα στον κόσμο αλλά αυτό δεν έχει καμία σημασία εφ' όσον μέσα μας υπάρχει αρμονία και ηρεμία. Οι Βούδες γεννιούνται μέσα στον κόσμο όταν υπάρχει πνευματικός εκφυλισμός στους ανθρώπους, αλλά δεν παύουν να είναι Βούδες. Δεν είναι ποτέ **"εκ του κόσμου"**. Είναι ελεύθεροι υπό το νόμο του Κάρμα διότι αποτελούν ενσωματώσεις της εσωτερικής ειρήνης. Η ενέργειά τους είναι αγάπη και ειρήνη ενώ η ενέργεια των συνηθισμένων ανθρώπων είναι εγωϊστική, λιγότερο ή περισσότερο και γι' αυτό προκαλούν τη βία. Για να έλθει η **"επί γης ειρήνη"** πάνω σ' έναν κόσμο που παλεύει, μέσα μας δεν θα πρέπει να υπάρχει ούτε πάλη ούτε η ψευδαίσθηση της φιλοδοξίας και της ανασφάλειας. Γιατί εκεί που σταματά η ψευδαίσθηση, εκεί εγκαθιδρύεται η ειρήνη.

*Από το περιοδικό Theosophist – Φεβρουάριος 2002
(Η R. Burnier είναι η Πρόεδρος της Παγκόσμιας Θεοσοφικής Εταιρείας)*

« Η αλήθεια ανατέλει στο νου του γαλήνιου ανθρώπου,
ο οποίος είναι εξίσου καλός σε όλα τα όντα»

(11.13.60)

«Γαλήνιος είναι εκείνος του οποίου ο νους αγκαλιάζει αμερόληπτα όλα τα όντα, που δεν επιθυμεί ούτε απορρίπτει κάτι και παραμένει κύριος των αισθήσεών του, που δεν ταράζεται ούτε εν μέσω του θανάτου, των εορτών ή του πολέμου, που δεν καταρρέει ούτε ακόμη μέσα από τα ατέλειωτα προβλήματα και τις αγριότητες των καιρών (11.13.75-78)

Yoga- Vasishtha

Η ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΕΤΗΣ

Α. Ανδριανόπουλος

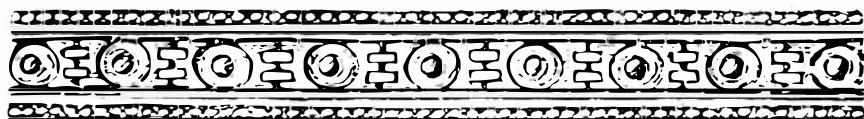
Ο άνθρωπος δεν δύναται να ζήσει τέλεια ζωή αν δεν γεύεται όλα τα αγαθά, τα οποία η Φύση παρέχει στο πνεύμα, ώστε να τέρπεται κατά την εξέλιξή του. Εάν ακολουθούμε σε όλα τις υπογορεύσεις της Φύσεως, θα είμαστε ευδαίμονες.

Η απάθεια των Στωικών, η πλήρης αδιαφορία προς τη χαρά και προς τη λύπη είναι και θεωρητικά αβάσιμη και πρακτικά ανεφάρμοστη. Η εκμηδένιση της χαράς στερεί τη ζωή από το κυριότερο θέλητρό της. Η λύπη είναι δοκιμασία, στην οποία μας υποβάλει ο νόμος της Φύσεως για τις απέναντί του παραβάσεις, ώστε να μας εκπαιδεύει. Η έλλειψη χαράς στη ζωή μας δεν πρέπει να μας απογοητεύει, ούτε πρέπει να εξαρτάται η γαλήνη του πνεύματός μας από αυτήν, αλλά μόνον να μας διδάσκει τον τρόπο με τον οποίο δυνάμεθα να αποκτήσουμε τα μέσα της διαρκούς χαράς. Η διαρκής γαλήνη και η ελευθερία του πνεύματος προϋποθέτουν ανάπτυξη της αντιλήψεως, μεγάλη ένταση της θελήσεως και εκπαίδευση της ψυχής διαμέσου των δοκιμασιών.

Η άσκηση της αρετής δεν σημαίνει άσκηση στη σκληροαγωγή, την ακτημοσύνη, τη νηστεία, την αθλιότητα. Αρκεί στον επιθυμούντα, να ισχυροποιήσει την ψυχή του ώστε να υποφέρει και τη σκληροαγωγή και την πτωχεία, αν δεν δύναται να την αποφύγει χωρίς να παραιτεί τις ηθικές αρχές, και χωρίς να χάσει τον ατιμήςτο πλούτο της ηθικής και ατομικής του ελευθερίας. Για να φυλαχθεί από τούτο, δεν χρειάζεται να είναι πένης όπως ο Σωκράτης, ή να κατοικεί σε οικία γυμνή από επίπλωση όπως ο Επίκτητος. Αρκεί να προετοιμάζεται, αν η τύχη τον βάλει σε όμοιες περιστάσεις όπως τον Σωκράτη και τον Επίκτητο, να προκρίνει τη μεγαλοπρεπή πενία, παρά να αμειωώσει το ηθικό του, ώστε να πωλήσει τη συνείδησή του, την τιμή του, την ανεξαρτησία της γνώμης του κ.λ.π., για να ελευθερωθεί από την πενία. Η αρετή συγχωρεί στον άνθρωπο όλες τις αβλαβείς ηδονές, εάν δύναται να τις απολαύσει χωρίς να βλάψει κανέναν και χωρίς να πληρώσει με τη χρυσή ελευθερία του !

Εάν ο άνθρωπος μελετούσε τους νόμους της Φύσεως και προνοούσε ώστε η βιολογία του και οι κοινωνικοί του νόμοι να μην απομακρύνονται από τη φύση του, τότε θα ήταν ευδαίμων. Όλα τα ανθρώπινα δεινά πηγάζουν από την τρομερή παρανόηση της μη εξαρτήσεως του ανθρώπου από το φυσικό νόμο, εξαιτίας της οποίας αυτός δημιούργησε συνθήκες κοινωνικές, που αντίκεινται εντελώς και προς τη Φύση και προς τη λογική υπόστασή του ανθρώπου.

(Από το βιβλίο : " Υποθήκαι τινές εκ της Βιωτικής")

Ύμνος των Πλασμάτων ή Ύμνος στον Αδελφό Ήλιο

Άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης

Ύψιστε, Παντοδύναμε, Πανάγαθε,
Σε Σένα τα εγκώμια, η δόξα κι η τιμή και κάθε ευλογία. Σε Σένα
μονάχα, Ύψιστε, ταιριάζουν,
κι άνθρωπος κανένας δεν είναι άξιος να προσφέρει τ' όνομά Σου.

Δοξασμένος να 'σαι, Κύριε, για όλα σου τα πλάσματα
και ξέχωρα για τον κυρ αδελφό μας τον Ήλιο,
που μας φέρνει τη μέρα, που μας φωτίζει η χάρη του
και που είναι όμορφος κι αστραφτερός και με τη μεγάλη του
λάμψη μαρτυράει για Σένα, Κύριε.

Δοξασμένος να 'σαι, Κύριε, για την αδελφή Σελήνη και τ' άστρα
που δημιουργήσες στον ουρανό, λαμπερά πολύτιμα και ωραία.

Δοξασμένος να 'σαι, Κύριε, για τον αδελφό τον Άνεμο και για
τον αέρα, για το σύννεφο,
για τη γαλήνη, και για όλους τους καιρούς που μας χάρισες.

Δοξασμένος να 'σαι, Κύριε, για το αδέρφι μας το Νερό,
το ταπεινό και αγαπημένο και πάντα γνο.

Δοξασμένος να 'σαι, Κύριε, για την αδελφή Φωτιά, που με αυτή

φωτίζεις τη νύχτα, κι είναι ωραία,
δυνατή και χαρούμενη.

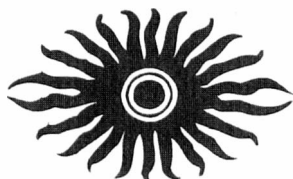
Δοξασμένος να 'σαι, Κύριε, για την αδελφή μας και τη μάνα μας
τη Γης,
που μας θρέφει και μας αναβαστάει στον κόρφο της και γεννάει
περίσσια πωρικά
και λουλούδια και δένδρα.

Δοξασμένος να 'σαι, Κύριε, για όλους που συγχωρούν τους
εχτρούς τους,
από την αγάπη τους για Σένα.
Μακάριοι όσοι υποφέρουν την αδικία και το διωγμό, απ' την
πολλήν αγάπη στην ειρήνη.
Μακάριοι οι ειρηνοποιοί, γιατί από Σένα, Κύριε,
θα στεφανωθούν.

Δοξασμένος να' σαι, Κύριε, για τον αδερφό μας το Θάνατο,
που κανένας ζωντανός δεν μπορεί να του ξεφύγει.
Δυστυχισμένοι όσοι πεθαίνουν αμαρτωλοί, μακάριοι όσοι
φύλαξαν τις δέκα εντολές Σου.
Αυτοί δε φοβούνται το Θάνατο, αυτοί αγαπούν το Θάνατο.

Δοξολογείτε και ευλογείτε τον Κύριο, ευχαριστείτε και
υπηρετείτε Αυτόν,
με βαθεία ταπεινοσύνη.

(Από το βιβλίο: " Ο Φραγκίσκος της Ασίζης ", Ε.Έσσε)

Η Σταύρωση σαν μια κοσμική αλληγορία

Μ.Χωλλ

Αναρίθμητοι σωτήρες έχουν πεθάνει για τις αμαρτίες των ανθρώπων αλλά και από τα χέρια των ανθρώπων, και μέσα από αυτό το θάνατό τους γίνονται μεσολαβητές στον ουρανό για την ψυχή των εκτελεστών τους. Το μαρτύριο του Θεανθρώπου και η λύτρωση του κόσμου μέσω του αίματός Του, αποτελεί ένα ουσιαστικό στοιχείο και σημείο σε πολλές μεγάλες θρησκείες. Σχεδόν όλες αυτές μπορεί να θεωρηθεί ότι προέρχονται από την ηλιακή λατρεία της αρχαιότητας, γιατί η ένδοξη περιοδική πορεία του ήλιου είναι ο Σωτήρας που πεθαίνει κάθε χρόνο για όλα τα πλάσματα του σύμπαντός του, αλλά και κάθε χρόνο ανασταίνεται και εξέρχεται νικητής από τον τάφο του θανάτου.

Χωρίς αμφιβολία το δόγμα της σταύρωσης βασίζεται πάνω στη μυστική παράδοση της Αρχαίας Σοφίας. Είναι μια συνεχής υπενθύμιση ότι η θεία φύση του ανθρώπου ουσιαστικά σταυρώνεται πάνω στο ζώδη οργανισμό του φυσικού του σώματος. Κάποια αρχαία Μυστήρια περιλάμβαναν στο τυπικό της μύησης, τη σταύρωση του νεόφυτου πάνω σε σταυρό ή την κατάκλιση του πάνω σε σταυρόσχημο βωμό. Λέγεται πως όταν ο Απολλώνιος Τυανεύς μνήθηκε στα Αιγυπτιακά Μυστήρια της Μεγάλης Πυραμίδας, έμεινε κρεμασμένος σ' ένα σταυρό μέχρι να λιποθυμήσει και κατόπιν παρέμεινε στη λάρνακα της Μεγάλης Πυραμίδας για τρεις ημέρες. Ενώ το σώμα του ήταν αναίσθητο, η ψυχή του πέταξε στα πεδία των αθανάτων ή τη χώρα του θανάτου. Εκεί μέσω της αναγνώρισης του αιώνιου της ζωής, εξουδετέρωσε το θάνατο και η ψυχή του επέστρεψε στο σώμα του που "ανηγέρθη",

και τότε οι ιερείς τον χαιρέτησαν σαν αδελφό που επέστρεψε από τη χώρα των νεκρών. Αυτή ήταν η ουσιαστική έννοια της διδασκαλίας των Μυστηρίων.

Από τους πρώτους σωτήρες που υπέφεραν για την ανθρωπότητα είτε ιστορικά είτε αλληγορικά, ήταν ο Προμηθέας, ο Άδωνις, ο Άτις, ο Βάκχος, ο Κρίσνα, ο Ώρος, ο Ίντρα, ο Μίθρας, ο Όσιρις, ο Βούδδας, ο Πυθαγόρας, ο Κετσακούατλ των Μάγια και άλλοι. Όλοι αυτοί οι ήρωες έδωσαν τη ζωή τους για τον άνθρωπο και με μια-δυό εξαιρέσεις, πέθαναν με μαρτυρικό θάνατο για την πρόοδο της ανθρωπίνης εξέλιξης. Με μυστηριώδη τρόπο ο θάνατός τους υποκρύπτεται σε αλληγορίες αλλά είναι πολύ πιθανό ότι όλοι πέθαναν σε ένα σταυρό ή δένδρο. Για παράδειγμα:

--- Ο Έλλην Προμηθέας σταυρώθηκε στο όρος Καύκασος και υπέφερε εκεί μέχρι την ελευθέρωσή του από τον Ηρακλή.

--- Ο Πέρσης Μίθρας θανατώθηκε -- σύμφωνα με τον Dupuis -- με σταύρωση και αναστήθηκε στις 25 Μαρτίου. Με τα πάθη του πίστευαν ότι συνετέλεσε στη σωτηρία των ανθρώπων και γι' αυτό αποκλήθηκε Σωτήρ.

--- Ο Ινδός Κρίσνα, ο θεός Σωτήρ της Ινδικής παράδοσης σταυρώθηκε σε ένα δένδρο από τους εχθρούς του και όπως γράφει ο L.Jaccoliot, το νεκρό σώμα του αφέθηκε στα κλαδιά του δένδρου, τροφή για τους γύπες. Εν τούτοις το σώμα του εξαφανίστηκε αφήνοντας μόνο κόκκινα ευωδιαστά άνθη γύρω από τον κορμό του δένδρου, και αυτή την εικόνα αντίκρισε ο Αρζούντα φτάνοντας στον τόπο του μαρτυρίου του Κρίσνα. Σε κάποιες εικόνες ο Κρίσνα εμφανίζεται με καρδιά στα χέρια και τα πόδια του.

--- Στην περίπτωση του Βούδδα η σταύρωση αποτελεί μια αλληγορία, γιατί όπως ανέφεραν οι μαθητές του, πέθανε καθισμένος κάτω από το ιερό δένδρο. Αυτή η αναφορά όμως τον συνδέει χωρίς αμφιβολία με το μύθο της σταύρωσης του Σωτήρα.

--- Ένας από τους πιο αξιοσημείωτους Σωτήρες θεωρείται ο θεός Κετσακούατλ ή Κουκουλκάν, θεός των ανέμων, της βροχής και του ήλιου για τους ινδιάνους της κεντρικής και νότιας Αμερικής. Ο παράξενος αυτός θεός, τις δραστηριότητες του οποίου οι ιερείς του Μεξικού περιέβαλαν με μεγάλη μυστικότητα και που

το όνομά του σημαίνει " φτερωτός όφης", φαίνεται πως ήρθε από τη θάλασσα φέρνοντας μαζί του ένα μυστηριώδη σταυρό. Στον κώδικα Βοργία, ο Κετσακοάτλ παρουσιάζεται καρφωμένος στο Σταυρό ή κρεμασμένος από αυτόν κρατώντας ένα μικρότερο σταυρό στο χέρι του. Ο σταυρός του Κετσακοάτλ έγινε ιερό σύμβολο των Μάγια της κεντρικής Αμερικής αλλά και των Ίνκα του Περού, και σύμφωνα με την παράδοσή τους, οι "άγγελοι" των Μάγια έφεραν σταυρούς στο μέτωπό τους. Παρόμοιοι σταυροί λέγεται ότι τοποθετούντο επάνω στα μάτια των μινουμένων στα Μυστήρια της αρχαίας αυτής φυλής.

--- Ο Α. Higgins στο βιβλίο του " Ανακάλυψις" (Anacalypsis) γράφει ότι ο Πυθαγόρας υπήρξε ο ιστορικά εσταυρωμένος της αρχαίας Ελλάδας και ότι η αλήθεια του θανάτου του έχει αποκρυφθεί από τους χριστιανούς συγγραφείς της πρώτης χριστιανικής εποχής.

Γενικά ο σύγχρονος κόσμος έχει οδηγηθεί σε λανθασμένα συμπεράσματα σχετικά με τις αποκαλούμενες "ειδωλολατρικές" ή "παγανιστικές" θεότητες και τις αντιμετωπίζει με διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι πραγματικά περικλείει η έννοια και η σημασία των χαρακτηριστικών τους. Εξαιρετικά παραδείγματα, άλλωστε, της γελοιοποίησης και του πολέμου εκ μέρους της πρώιμης χριστιανικής εκκλησίας αποτελούν εκείνα εναντίον του Κρίσνα και του Βάχχου, των οποίων τις αθάνατες αρχές και την κρυφή έννοια των μύθων τους απέτυχε να κατανοήσει. Μια από τις ισχυρές ερμηνείες της αλληγορίας της σταύρωσης αποτελεί εκείνη που ταυτίζει τον άνθρωπο Ιησού με την προσωπική εμπειρία του ατόμου. Αυτή η προσωπική συνείδηση που αντιλαμβάνεται και ζει μέσα στην αίσθηση της χωριστικότητας, πρέπει να σταυρωθεί προτού μπορέσει η ψυχή που ποθεί να ενωθεί με τον πάνταχού παρόντα και τα πάντα πληρώντα Πατέρα, να το κατορθώσει. Η προσωπικότητα πρέπει να σταυρωθεί ώστε να απελευθερωθεί η συμπαντική συνείδηση που βρίσκεται μέσα στον άνθρωπο.

IN NOBIS REGNAT JESUS

(Εντός ημών βασιλεύει ο Ιησούς)

ΠΟΠΟΛ ΒΟΥ

Το Ιερό Βιβλίο των Κιτσέ – Μάγια

Ιφιγ. Κασταμονίτη

Μέρος 2ο

" Εσύ αναγνώστη θα κρίνεις αν τα στοιχεία αυτά αξίζουν να τα λάβεις υπ' όψη σου."

Α. Αε Πλονζόν

Κοσμογονία (συνέχεια)

Σημαντικός παράγοντας της μυθολογίας των Μάγια σε σχέση με το Σύμπαν αλλά και τον άνθρωπο, αποτελεί το **Λένδρο** που παρουσιάζεται συνήθως με σχήμα **σταυρού**. Το συναντάμε στους διάφορους κώδικες (Παρισιού, Δρέσδης κ.λ.π.) με εικονογραφήματα και λογογράμματα, όπως επίσης και στο βιβλίο των Βασιλέων--Πόπολ. Βου όπου αναφέρεται σε συνδυασμό με διάφορα γεγονότα της κοσμογονίας. Συναντάται ακόμη στις τοιχογραφίες και τα

γλυπτά των αρχαίων ναών και παλατιών των Μάγια.

Στο 4ο κεφάλαιο του πρώτου βιβλίου του Πόπολ. Βου διαβάζουμε:

"... Ο ουρανός και η γη υπήρχαν αλλά το πρόσωπο του ήλιου και της σελήνης ήταν σκεπασμένα. Σύννεφα κάλυπταν το πρόσωπο της γης μέσα στο θαμποχάρομα και μόνο ένα πλάσμα υπήρχε, ο Βούκονμπ - Καζίξ, πουλί ματαιόδοξο με τα λαμπερά φτερά του που πίστευε

πως αυτός ήταν ο ήλιος και η σελήνη... Ο Βούκουμπ - Κακίξ είχε ένα μεγάλο δένδρο και κάθε μέρα πήγαινε και έτρωγε τους καρπούς του.. Εκεί παραφύλαξαν κρυμμένοι στα φύλλα, ο Χουνναπού και ο Ξπαλανκέ ⁽¹⁾ και τον σκότωσαν για την αλαζονεία του..."

Το δένδρο αυτό που οι Μάγια ονομάζουν **Γουάκα--Καν** και σημαίνει **"ανυψωμένος ουρανός"** υψωνόταν ανάμεσα στη γη και τον ουρανό. Τα κλασσικά γλυπτά κείμενα στην αρχαία πόλη Παλένκε (Ν.Μεξικό) μιλούν για ένα κεντρικό άξονα του κόσμου που τον ονόμαζαν "ανυψωμένο ουρανό" γιατί ο Πρώτος Πατέρας τον ανύψωσε στις απαρχές της δημιουργίας, θέλοντας να χωρίσει τον ουρανό από τη γη. Αυτό λοιπόν το **Κοσμικό Δένδρο** αντιπροσωπεύει τον **Άξονα της Δημιουργίας** των Μάγια. Στις τοιχογραφίες δε των κτιρίων της ίδιας πόλης, τα οποία οι χριστιανοί κονκισταδόροι ονόμασαν Ναούς του Σταυρού, το δένδρο είναι ζωγραφισμένο σε σχήμα σταυρού, είναι διακοσμημένο περιμετρικά με ζωγραφιστούς καθρέπτες, φέρει περιδέραιο από λίθους ζαντ και φαίνεται σαν να φοράει ποδιά ή ύφασμα τυλιγμένο στο ύψος εκείνο του κορμού όπου σε έναν άνθρωπο θα βρισκόταν η λεκάνη. Γενικά δίνει την εντύπωση ενός ζωντανού ατόμου.

Στην κλασσική εποχή των Μάγια, το κοσμικό δένδρο εμφανίζεται επίσης και σαν ένα τεράστιο φυτό αραβοσίτου με τα φύλλα του απλωμένα σε σχήμα σταυρού, γεμάτο ώριμους καρπούς, ενώ προσωποποιημένο υποδηλώνει τον θεό του καλαμποκιού, τον θεό της βλάστησης που είναι μια από τις όψεις του Πρώτου Πατέρα του Ιερού Πόπολ Βου. Με αυτή την έννοια το "δένδρο" του αραβοσίτου συμβολίζει και πάλι την αρχική πράξη της δημιουργίας, τη θυσία και την ανάσταση του Πρώτου Πατέρα, δηλαδή το δράμα που περιγράφεται στο μύθο του Πόπολ Βου, ο οποίος με τη μορφή του Χαν--Χουνναπού θυσιάστηκε από τους Κυρίους του Κάτω Κόσμου μαζί με τον αδελφό του Βούκουμπ--Χουνναπού (άλλη όψη του ιδίου θεού) .

"..Τους θυσίασαν αμέσως και ...αφού έκοψαν το κεφάλι του Χαν--Χουνναπού, είπαν: πάρτε το κεφάλι και κρεμάστε το στο δένδρο που φυτρώνει στη μέση του δρόμου". (Π.Β. βιβλίο 2ο, κεφ.2)

Η ονομασία Γουάκα--Καν που έδιναν στο κοσμικό δένδρο παρουςιάζει κάποια ενδιαφέροντα στοιχεία, δηλαδή το πρώτο συνθετικό της (γουάκα=ανυψωμένο) είναι ομόφωνο με το λογόγραμμα

του αριθμού έξι, ενώ το δεύτερο συνθετικό της (καν=δένδρο) σημαίνει επίσης και τον αριθμό τέσσερα. Έτσι τα δυό μαζί ($6+4=10$) αποτελούν το όνομα του κοσμικού δένδρου ή άξονα της δημιουργίας των Μάγια. Επιπλέον, το λογόγραμμα **καν** εξηγείται σαν **ισχύς** και **φίδι**, ενώ η ονομασία αυτή αναφέρεται σαν μια από τις ονομασίες του τριαδικού θεού στο Πόπολ Βου, που σε ένωση με την " Καρδιά του Ουρανού" , τη Σκοτεινή Θεότητα (βλ. πρώτο μέρος στο προηγούμενο τεύχος Ιλισού) μας δίνει και πάλι τον αριθμό τέσσερα, την ονομασία της Δημιουργικής Ισχύος-- γνωστή σε εμάς σαν Πυθαγόρεια Τετρακτύ-- που είναι βέβαια η Δεκάς ή ο αριθμός δέκα. Δεν είναι βεβαιωμένο αν οι αρχαίοι Μάγια ερμήνευαν το κοσμικό δένδρο και από την πλευρά της αριθμοσοφίας όπως υποστηρίζεται (βλ. Maya Cosmos--D, Freidel) αλλά οι γνώσεις τους στον τομέα αυτό είναι εμφανείς σε πολλές περιπτώσεις. Ο Α. Λε Πλονζόν γράφει π.χ. ότι οι αριθμοί 3,5,7 είχαν άμεση σχέση με την αρχιτεκτονική των αρχαίων κτιρίων τους και ότι τα οικοδομήματα αυτά ήταν κατασκευασμένα και διακοσμημένα σύμφωνα με ορισμένες εσωτερικές διδασκαλίες, ανάμεσα στις οποίες ήταν και η γνώση των αριθμών.

Μερικές φορές το κοσμικό δένδρο ονομάζεται στα κείμενά τους **Γιαξτσέ**, που σημαίνει μυστική στήλη, πρωταρχικό δένδρο, πρώτο πολύτιμο δένδρο, και στον άνθρωπο υποδηλώνει το κανάλι της ενέργειάς του, ή την σπονδυλική στήλη. Οι ιθαγενείς βεβαιώνουν ότι κάτω από τις ρίζες του δένδρου Γιαξτσέ βρίσκεται πάντα μια πηγή κρύου καθάριου νερού. Το όνομα αυτό δίνουν σήμερα στο δένδρο Σέϊμπα που θεωρείται ιερό και συναντάται συχνά μπροστά από τις σημερινές χριστιανικές εκκλησίες, αν και σε μερικές περιπτώσεις αντικαθίσταται από γιγάντιους φοίνικες. Στην αντίληψη των Μάγια το ιερό δένδρο έχει εννέα ρίζες και ο μυστικός αριθμός εννέα δηλώνει τους εννέα ιερείς ή τις ρίζες του Χουναπού, του θεού της Αυγής που **"μόνο Αυτός δίνει την Κίνηση και το Μέτρο"**. Παράλληλα συμβολίζει τους εννέα Κυρίους των εννέα Κατώτερων Κόσμων της Νύκτας, οι οποίοι απεικονίζονται σε τοιχογραφία του τάφου του μυθικού βασιλιά Πακάλ Βοτάν, στο αρχαίο Παλένκε (Ν. Μεξικό).

Στον κώδικα Σέλντεν το ιερό δένδρο έχει σχήμα **Τ** και σχετίζεται με τη γέννηση του ανθρώπου, δείχνοντας μια ανθρώπινη φιγούρα να εξέρχεται από μια σχισμή στην κορυφή του κάθετου άξονα του σχήματός του. Το ίδιο σύμβολο αντιπροσωπεύει τον άνεμο και τη θεία

πνοή. Στον κώδικα Φέγιερβάρου-Μάγιερ ένα πουλί, σύμβολο της κοσμικής συνείδησης στέκεται στο κέντρο της κορυφής του δένδρου. Οι Μάγια ονομάζουν αυτή την εικόνα **Ουαχάμσε**, δηλαδή **"το δένδρο που μας ξυπνάει"** και το ερμηνεύουν επίσης σαν μια προβολή της ευφυιούς ενέργειας που υπάρχει μέσα σε όλα. Όταν στις απεικονίσεις αυτές υπάρχουν δύο στροβιλιζόμενοι στον κορμό του όφεις, με αντίθετες μεταξύ τους κατευθύνσεις, δηλώνουν τη διπολική ενέργεια στη φύση και τον άνθρωπο. Ο σταυρός σαν **T** συνδέεται επίσης στην αντίληψη των Μάγια, με το νερό και τον θεό της βροχής που αναζωογονεί τη φύση, ευνοεί τη βλάστηση και φέρνει ευτυχία. Συχνά τον ταυτίζουν με το Σταυρό του Νότου που στο γεωγραφικό πλάτος της χώρας τους εμφανίζεται στις αρχές Μαΐου, προαναγγέλλοντας την επερχόμενη περίοδο των βροχών.

Θεωρείται πως ο μύθος της Δημιουργίας των Μάγια έκρυβε πολλά στοιχεία αστρονομίας καθώς οι αρχαίοι ιερείς τους ήταν δεινοί αστρονόμοι και μαθηματικοί. Λέγεται λοιπόν ότι το κοσμικό δένδρο συμβόλιζε, εκτός των άλλων, και το νοητό άξονα περιστροφής του στερεώματος και ότι η "Καρδιά του Ουρανού" ή το "Σκοτάδι του Ουρανού" που αναφέρεται στις πρώτες παραγράφους του Πόπολ Βου, και από όπου έρχεται το ρεύμα της νέας ζωής, δηλώνει το βόρειο άκρο αυτού του νοητού άξονα, ο οποίος την εποχή εκείνη βρισκόταν σε ένα σκοτεινό σημείο του ουρανού και όχι στη θέση του σημερινού πολικού αστέρα. Κοντά στο σημείο αυτό απλώνεται η Μεγάλη Άρκτος την οποία παραλληλίζουν με το πουλί Βούκουμπ--Κακίξ ή Μακάου (βλ. Πόπολ Βου), που έτρωγε τα φρούτα της ζωής από το κοσμικό δένδρο μέχρι το θάνατό του από τους Δίδυμους ήρωες-θεούς. Η σύζυγος του Βούκουμπ--Κακίξ ονομαζόταν Τσιμαλμάτ ή Τσιμάλ-εκ', δηλαδή Μικρή Άρκτος. Ο **"θάνατος"** του πουλιού αυτού θεωρείται ότι δηλώνει στην περίπτωση αυτή, τη δύση της Μεγάλης και της Μικρής Άρκτου όταν στη νέα δημιουργία, τη νέα εμφάνιση του φωτός και του ήλιου, η Άρκτος **"έπεσε"** από την κορυφή του κοσμικού δένδρου. Ήταν η στιγμή που η νέα ζωή ξεκίνησε στη στεγνή πλέον γη που αναδύθηκε από τα ύδατα, και με την εμφάνιση του ήλιου πρασίνισε η βλάστηση. Γιατί πρίο πριν..

"...το πρόσωπο του ήλιου δεν είχε εμφανιστεί, ούτε της σελήνης, και δεν είχε έρθει ακόμη η αυγή.⁽²⁾.." (βιβλίο 1ο, κεφ.4)

Το πουλί Βούκουμπ--Κακίξ είχε δυο γιούς, τον Ζιπανκά που έπαιξε με τα υφαίστεια και τον Καμπρακάν τον Εγκέλαδο. Αμφότεροι φονεύτηκαν από τους Δίδυμους ήρωες--θεούς που έτσι έφεραν την ισορροπία στην ταρασσύμενη από υφαιστειακές εκρήξεις και σεισμούς γη, ενώ σε κοσμικό επίπεδο οι δυο γιοί του πουλιού αντιπροσωπεύουν πιθανόν αστρικές διαταραχές στο ηλιακό μας σύστημα. Ο δεύτερος γιός μάλιστα, ο Εγκέλαδος, πριν το θάνατό του είχε φονεύσει τους "τετρακόσιους νέους" (βιβλ.1ο,κεφ.6) που οι Μάγια θεωρούσαν σαν σύμβολα των σπόρων του καλαμποκιού που καταστρέφονται στο σεισμό, ενώ σε κοσμικό επίπεδο τους συσχετίζουν με τις Πλειάδες.⁽³⁾ Το συγκρότημα των Πλειάδων πολύ συχνά συμβολίζεται με μια φούχτα σπόρους καλαμποκιού ή με το σείστρο. Σε κάποιες αγγειογραφίες ο θεός του καλαμποκιού ή της νέας δημιουργίας εικονίζεται φέρων ένα μικρό σακκούλι με σπόρους καλαμποκιού ή σπόρους της νέας ζωής, να κρέμεται μπροστά από το στήθος του.

Το κοσμικό δένδρο ή "ανιψωμένος ουρανός" συχνά απεικονίζεται με ένα σκορπιό στη βάση του κορμού του και μελετητές της αρχαιοαστρονομίας ταυτίζουν το σύμβολο αυτό με τον αστερισμό του Σκορπιού, θεωρώντας ότι το νότιο άκρο του νοητού κοσμικού άξονα των Μάγια ήταν κοντά σε αυτόν τον αστερισμό. Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία το Κοσμικό Δένδρο απεικονίζει πλέον τον Γαλαξία μας, ο οποίος στο βόρειο πλάτος των 20ο (μοιρών) φαίνεται να εκτείνεται περνώντας από το Σκορπιό στο Νότο και από κάποιο σημείο δίπλα στον πολικό αστέρα, στο Βορρά, και αυτό συμβαίνει σε ορισμένες ημερομηνίες που ο Γαλαξίας φαίνεται να "στέκεται όρθιος" στο ουράνιο στερέωμα. Σε αυτή την εξήγηση επίσης, τα απλωμένα σε σχήμα σταιρού κλαδιά ή φύλλα του δένδρου συμβολίζουν την πορεία της εκλειπτικής που νοερά τέμνει τον Γαλαξία σε οριζόντια φορά. Όταν στις απεικονίσεις του Δένδρου ένας δικέφαλος όφις ή μόνο κεφαλές φιδιού εμφανίζονται στα άκρα του οριζόντιου άξονά του, είναι ένα άλλο σύμβολο της κίνησης του ήλιου πάνω στην εκλειπτική, ενώ ταυτόχρονα υποδηλώνεται η ελικοειδής κίνηση του κόσμου, όμοια με την κίνηση του φιδιού.

Επιστρέφοντας στο κείμενο του Πόπολ Βου βλέπουμε πως όταν οι Κύριοι του Κάτω Κόσμου (Ξιμπάλμπα) κρέμασαν το κεφάλι του θεού στο δένδρο, εκείνο άρχισε αμέσως να βγάζει γλυκούς καρπούς.

"... Κύτταξαν έκπληκτοι τα φρούτα του δένδρου. Ήταν παντού αλλά δεν ξεχώριζαν το κεφάλι του Χαν--Χουνναπού. Συμφώνησαν ότι το δένδρο ήταν θαυματουργό βλέποντας αυτό που συνέβη μόλις κρέμασαν το κεφάλι επάνω του. Και οι Κύριοι της Ξιμπάλμπα είπαν: να μη φάει κανείς από αυτό το δένδρο. Και έτσι τους έδιωχναν όλους..."
(βιβλ.2ο,κεφ.3)

Ο Χαν--Χουνναπού αναστήθηκε με τη βοήθεια των γιών του Δίδυμων ηρώων--θεών οι οποίοι, αφού νίκησαν τους Κυρίους της Ξιμπάλμπα, βρήκαν τα κομμάτια του πατέρα τους και του θείου τους, τα ένωσαν δίνοντάς τους ζωή και τους ανέβασαν στην επιφάνεια της γης όπου τους εγκατέστησαν, για να τους λατρεύουν οι άνθρωποι που θα γεννιόταν αργότερα. Έτσι λοιπόν άρχισε ο νέος κύκλος της ζωής πάνω στη γη και η νέα εποχή. Αλλά τότε έγινε αυτό;

Στο Πόπολ Βου αναφέρεται μόνο η έλευση της νέας αυγής της ζωής αλλά σε μια ανάγλυφη στήλη στην αρχαία πόλη Κομπά (Ν.Μεξικό) εμφανίζεται με λογογράμματα η κοσμική στιγμή της ολοκλήρωσης ενός παλαιότερου κοσμικού κύκλου ζωής και η αρχή ενός νέου. Με ένα από τα μεγαλύτερα γραμμένα νούμερα στην ανθρώπινη ιστορία υποδεικνύεται μια ημέρα η οποία στο δικό μας ημερολόγιο αντιστοιχεί περίπου στις 13 Αυγούστου 3114 π.Χ. (ή 20 Σεπτεμβρίου 3113 π.Χ. στο Ιουλιανό ημερολόγιο). Ο υπολογισμός αυτός και ο συνδυασμός των χρονικών κύκλων του ημερολογίου των αρχαίων Μάγια, καθώς και η περιοδικότητά τους βασίζεται στις ίδιες αρχές όπως και η θεωρία του Μπιγκ Μπανγκ της δικής μας εποχής. Στη γλώσσα των Μάγια η ημερομηνία αυτή είναι **4 Αχάου 8 Κούμκου** και προσδιορίζει ένα νέο μεγάλο κύκλο 41.943.040 συν 21 μηδενικά, ηλιακά έτη. Ένα ηλιακό έτος των Μάγια αποτελείται από 360 ημέρες συν 5 "χαμένες ημέρες" που προηγούνται κάθε νέας χρονιάς. Σε αυτό το μεγάλο κύκλο περιλαμβάνονται όλοι οι μικρότεροι κύκλοι της κοσμικής ή ανθρώπινης δημιουργίας, οι οποίοι έχουν τα δικά τους ονόματα.^{(4)–(5)}

Αχάου σημαίνει ο Κύριος του Ήλιου, ο Βασιλεύς, ο Νους.

4 Αχάου σημαίνει ο φλογερός Κύριος τρέχει με τη φωτιά, δηλαδή απλώνει την επίδραση της φωτιάς παντού.

Κούμκου σημαίνει ο θεός του κυπέλλου της θυσιαστικής προσφοράς.

Έτσι λοιπόν, η γη στεγνώνει με την εμφάνιση του Κυρίου της

Φωτιάς, του θεού της Αυγής, και τότε ο θεός της Βλάστησης ανασταίνεται και ανεβαίνει από τον Κάτω Κόσμο μέσω του Δένδρου της Ζωής. Με τη θυσιαστική προσφορά του ανοίγει πάλι την Πύλη απ' όπου ρέει το θαύμα της νέας γέννησης των θεών και των ανθρώπων. Δεν προκαλεί μόνο την επιστροφή της φυσικής ζωής στην επιφάνεια της Γης αλλά, αναλογικά σε κοσμικό επίπεδο, και την ζωή στο ηλιακό μας σύστημα. Στον κώδικα δε της Μαδρίτης καθώς επίσης και σε ένα τάφο στο Ρίο Αζούλ(Ν. Μεξικό) αναφέρεται πως όταν ο Πρώτος Πατέρας, ο θεός του Καλαμποκιού κυριάρχησε με την άνοδό του στο Δένδρο της Ζωής, άπλωσε ένα μεγάλο σχοινί, τον ομφάλιο λώρο του ουρανού⁽⁶⁾, και κύκλωσε τον κόσμο. Ύστερα με οκτώ μικρότερα σχοινιά χώρισε τα οκτώ τμήματα του οίκου του, του Οίκου του Βορρά. Στο διάγραμμα του κόσμου τα οκτώ τμήματα αντιστοιχούν στις τέσσερις κατευθύνσεις του ορίζοντα και τα τέσσερα ενδιαμέσα σημεία τους.

Έχει παρατηρηθεί πως τις ημέρες εκείνες περίπου (Αύγουστο--Σεπτέμβριο) η εικόνα του ουράνιου στερεώματος "θυμίζει" την εικόνα του "Ανιψωμένου Ουρανού", του δένδρου Γουάκα--Καν του Γαλαξία σε όρθια θέση, να σχηματίζει ένα νοερό σταυρό με την εκλειπτική. Παρόμοια εικόνα έχει, καθώς λέγεται, ο ουρανός στις αρχές Φεβρουαρίου, εποχή κατά την οποία ολοκληρώνεται ο ετήσιος κύκλος της προηγούμενης περιόδου της βλάστησης και αρχίζει ο νέος ηλιακός χρόνος των Μάγια. Στη διάρκεια των πέντε "χαμένων ημερών" που μεσολαβούν, πλάσματα από την **"προηγούμενη ανθρώπινη δημιουργία"** ανέρχονται από τον Κάτω Κόσμο στην επιφάνεια της γης, καταλύουν την τάξη και πειράζουν τους ανθρώπους. Ταυτόχρονα όμως προετοιμάζουν την άνοδο του δένδρου της ζωής και του ήλιου από τον Κάτω Κόσμο, ή αλλιώς την ανάσταση του Χαν--Χουνάπου του Πόπολ Βου , θεού της βλάστησης και της ζωής της Φύσης. Η ετήσια αυτή επέτειος της επιστροφής του θεού γιορτάζεται ακόμη σήμερα με τρόπους που θυμίζουν τα Διονύσια στην αρχαία Ελλάδα. Όπως έγραφε ο εθνογράφος Τ.Τόμπσον (1930), οι εορτάζοντες καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες ρούμι στη διάρκεια των εορτών ενώ παράλληλα προσεύχονται και λειτουργούν στους δικούς τους ιερούς τόπους, κρυμμένους στα γύρω βουνά. Επίσης, μια ομάδα ατόμων χορεύει το χορό της Πυράς της Ξιμπάλμπα (Κάτω Κόσμοι) με διαδικασίες προετοιμασίας και εκτέλεσης που θυμίζουν τις Πυροβασίες του

Ελλαδικού χώρου, σαν μια μίμηση της κοσμογονικής πράξης κατά την οποία οι Δίδυμοι ήρωες--θεοί έπεσαν οικειοθελώς στην πυρά απ' όπου αναγεννήθηκαν ισχυροποιημένοι και πέτυχαν την ανάσταση του θεού της Δημιουργίας, της Βλάστησης και της νέας ζωής.

(Συνεχίζεται)

Ο Γαλαξίας «Ανυψωμένος Ουρανός»

Σημειώσεις:

- (1) Δίδυμοι ήρωες-θεοί που έδρασαν την πρώτη περίοδο της κοσμογονίας πριν τη νέα δημιουργία του ανθρώπινου είδους. (βλ. τρίτο μέρος στο επόμενο τεύχος Ιλισού)
- (2) Σε διάφορες διαλέκτους των Μάγια η λέξη "ανγή" χρησιμοποιείται για να εκφράσει και τη "δημιουργία".
- (3) Η έννοια του ποιλιού Βούκονμπ - Κακίξ ή Μυκάιον έχει και άλλες προεκτάσεις που αφορούν τη νέα δημιουργία του ανθρώπινου είδους. (βλ. τέταρτο μέρος στο μεθ' επόμενο τεύχος Ιλισού)
- (4) Παρόμοιες κοσμικές περιόδοι αναφέρονται στις Βέδες (βλ. Μ.Διδασκαλία) οι οποίες αποκαλούνται Γιοϊγκά και αφορούν τόσο την κοσμογονία όσο και την ανθρωπογονία. Ανάλογους κύκλους αν και χωρίς χρονικό προσδιορισμό, παρουσιάζει και ο Ησίοδος στα έργα του.
- (5) Οι αρχαίοι Μάγια είχαν δύο ημερολόγια. Το ηλιακό (εξωτερικό) των 360+5 ημερών και το Ιερατικό Τζόλκιν (εσωτερικό) των 260 ημερών που βασιζόταν στις κινήσεις της Αφροδίτης, ιερού πλανήτη της ζωής αλλά και τον πόλεμον και τον θάνατον.
- (6) Σε πολλές αγγειογραφίες και τοιχογραφίες οι δημιουργοί θεοί φαίνονται να απλώνουν σκοινιά στον κόσμο, ενώ οι σημερινοί σαμάνοι κρατούν αυτό το τιπικό όταν ετοιμάζουν το χώρο μιας τελετουργίας θεραπευτικής ή μνητικής.

Η προσευχή μου εισακούστηκε

Ζήτησα από το Θεό να μου δώσει δύναμη
και Αυτός μου έδωσε δυσκολίες για να αντιμετωπίσω.

Του ζήτησα σοφία
και Αυτός μου έδωσε προβλήματα για να μάθω να τα λύνω.

Του ζήτησα οικονομική άνεση
και Αυτός μου έδωσε νου και ικανότητα να δουλεύω.

Του ζήτησα θάρρος
και Αυτός μου έδωσε κινδύνους για να αντιμετωπίζω.

Του ζήτησα αγάπη
και Αυτός μου έδωσε προβληματικά άτομα να βοηθώ.

Του ζήτησα χάρες
και Αυτός μου έδωσε ευκαιρίες για να τις εκμεταλλευτώ.

Απ' ό,τι ζήτησα δεν πήρα τίποτα.
Τίποτα από αυτά που ήθελα.

**Πήρα όμως τα πάντα.
Όλα αυτά που πραγματικά χρειαζόμουν.**

Επίλογό Ε. Ζαμπούρα

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΛΕΥΚΟΥ ΛΩΤΟΥ

Στις 7 Μαΐου έγινε στην κεντρική αίθουσα της Θεοσοφικής Εταιρείας η εορτή του Λευκού Λωτού, επέτειος του θανάτου της ιδρύτριας Ε.Π.Μπλαβάτσκυ. Η αίθουσα των διαλέξεων πλημμύρισε από φρέσκα λουλούδια -- μια από τις τελευταίες επιθυμίες της ιδρύτριας για τη γιορτή της επετείου αυτής -- και ακούστηκαν ομιλίες από τον πρόεδρο του ελληνικού τμήματος της Θ.Ε., Γ. Σιβρή καθώς και άλλων αδελφών.

Η ομιλία του Γ. Σιβορή

Είναι νομίζω πολύ παρήγορο και ενθαρρυντικό το γεγονός ότι η Θεοσοφική Εταιρεία στην Ελλάδα, αλλά και σ' όλο τον κόσμο, παρ' όλες τις αντιξοότητες και τα μεγάλα εμπόδια, συνεχίζει με βήματα αργά αλλά σταθερά το πνευματικό της έργο μέσα σ' έναν κόσμο άκρως υλιστικό.. Με την καθιέρωση αυτής της σημερινής εορτής έχουμε την ευκαιρία να συγκεντρωνόμαστε όλοι οι θεόσοφοι κάθε χρόνο, και να γιορτάζουμε για το μεγάλο θεοσοφικό μήνυμα της Παγκοσμίου Αδελφότητας, αναπτερώνοντας έτσι το ζήλο και το ηθικό μας για να εργασθούμε καλλιεργώντας τους εαυτούς μας για ένα καλύτερο και ειρηνικότερο κόσμο.

Η επέτειος του Λευκού Λωτού έχει για εμάς τους θεόσοφους διπλή σημασία. Την ημέρα αυτή τιμούμε τη μνήμη της αειμνήστου Έλενας Πέτροβα Μπλαβάτσκυ, της οποίας η μεγάλη μορφή παραμένει ανεξίτηλη μέσα στις σκέψεις και τις καρδιές όλων μας. Συγχρόνως, μας δίδεται η ευκαιρία να στοχαστούμε πάνω στο βαθύ εσωτερικό νόημα που περικλείει το άνθος του Λωτού και το οποίο, όχι χωρίς λόγο, έχει επιλέξει η ιδρυτρια της Θεοσοφικής Εταιρείας να συνδέεται με την επέτειο του θανάτου της. Στο πρόσωπο της Ε.Π.Μπλαβάτσκυ τιμούμε την οργάνωση και το Σώμα, ενώ στο σύμβολο του Λωτού τιμούμε την **Ιδέα**. Στο "Κλειδί της Θεοσοφίας" αναφέρονται εν προκειμένω τα εξής: **"Πρέπει να καταλάβουμε την ουσιαστική διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στη Θεοσοφία και τη Θεοσοφική Εταιρεία, δηλαδή ανάμεσα στην ΙΔΕΑ και τον ατελή φορέα της"**

Τα πρόσωπα έρχονται και παρέρχονται, η ΙΔΕΑ όμως παραμένει αθάνατη και αιώνια, ανέγκιχτη από το πέρασμα του χρόνου. Θα πρέπει επομένως να έχουμε πάντοτε κατά νου ότι εργαζόμενοι για την Εταιρεία, οφείλουμε πρωτίστως και κατά κύριο λόγο να είμαστε προσηλωμένοι στην ΙΔΕΑ, διότι χωρίς αυτήν η Οργάνωση είναι ένα νεκρό σώμα. **"Εάν έστω και ένα μέλος μέσα στα δέκα της Θεοσοφικής Εταιρείας αποφάσιζε να ζήσει έτσι, θα ήταν αρκετό για να γίνει η Οργάνωσή μας ένα εκλεκτό Σώ-**

μα", παρατηρεί η Ε.Π.Μπλαβάτσκυ.

Όπου συναντάται το Άνθος του Λωτού παριστάνεται ως το ιερό σύμβολο της θεότητας που ενοικεί μέσα μας και που αγκαλιάζει ολόκληρο το Σύμπαν. Ήταν το ιερό άνθος των αρχαίων Αιγυπτίων, σύμβολο του Ώρου και Οσίριδος, ως επίσης και των Ινδών, το άνθος επί του οποίου εμφανίζεται καθήμενος ο μεγάλος θεός Μπράχμα, αλλά και ο Βούδδας. Αναφέρεται ωσαύτως για τον Κρίσνα, ότι η κοιλιά του ήταν σημαδεμένη με ομοίωμα άνθους λωτού, ότι ο ίδιος ήταν διακοσμημένος με στέφανα λωτών, ότι το βλέμμα του ήταν απαθές όπως ο λωτός, και ότι τα πόδια του ήταν χαραγμένα με λωτούς. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο Λωτός αντιπροσωπεύει την προσωποποίηση του Θείου Κάλλους, από το οποίο αντλεί την προέλευσή της και η υψηλή Θεοσοφική Ιδέα.

Επ'ευκαιρία της σημερινής επετείου ας αναλογισθούμε μέχρι ποιο βαθμό ανταποκρινόμαστε στο κάλεσμα της Θεοσοφικής διδασκαλίας, και πόσο πιστά και αφοσιωμένα υπηρετούμε το Θεοσοφικό Ιδεώδες. Ας αναρωτηθούμε μέχρι ποιο βαθμό έχουμε συναίσθηση της ευθύνης και των υποχρεώσεών μας σαν μέλη του Σώματος, σαν υποτιθέμενοι δηλαδή φορείς της πνευματικής αυτής Ιδέας. Έχουμε κάνει τη Θεοσοφία έργο ζωής ή αποτελεί για εμάς ένα απλό πάρεργο; Πόσο συχνά σκεπτόμαστε, ή μάλλον αισθανόμαστε αυτό που λέει ο Κρισναμούρτι στα "Πόδια του Διδασκάλου", ότι "είμαστε δηλαδή δυνάμει θεοί και θέλουμε ό,τι θέλει ο Θεός και όχι τα κατώτερα σώματά μας--το φυσικό, το αστρικό και το νοητικό";. Η Άννη Μπέζαντ επίσης λέγει, ότι ο καλύτερος τρόπος να διαδώσουμε τη Θεοσοφία είναι να ζούμε τη Θεοσοφία.

Η αλήθεια είναι ότι κατά κανόνα υπακούουμε στις προταγές των κατωτέρων σωμάτων μας και πολύ σπάνια εμπνεόμαστε από τη φωνή της πνευματικής μας φύσης. Ας μην απογοητευόμαστε όμως γι' αυτό, διότι όπως λέγει η Ε.Π.Μπλαβάτσκυ :**"Εκείνος που κάνει ό,τι μπορεί, είναι το ίδιο άξιος όσο και ο άλλος που κατορθώνει τα περισσότερα"**. Ο κάθε άνθρωπος αμοίβεται ανάλογα με την προσωπική του ικανότητα, διότι και το λίγο και το πολύ είναι επαινετά όταν αποτελούν εσωτερικό βίωμα και κατά-

κτηση του εν ημίν πνεύματος. Σε μια βουδδιστική παράδοση των Κινέζων αναφέρονται εν προκειμένω τα εξής: "Μία στιγμή βουδιστικότητας είναι εξίσου σπουδαία με μία ημέρα βουδιστικότητας". Κατά συνέπεια εκείνο που προέχει, είναι να έχουμε πάντοτε προ οφθαλμών το υψηλό πνευματικό Ιδεώδες, και να επιζητούμε την προσέγγισή του.

Όπως κάθε γνήσια πνευματική κίνηση, έτσι και η Θεοσοφία έγινε δεκτή στην αρχή με επιφυλακτικότητα έως εχθρική διάθεση, από την πλειονότητα των ανθρώπων. Η Ε.Π.Μπλαβάτσκι το απέδωσε αυτό στην ανωριμότητα και τον εγωισμό των ανθρώπων, οι οποίοι διαπνέονται πάντοτε από πολύ συντηρητική συμπεριφορά και αντιπαθούν ό,τι τους ενοχλεί. Η αντίθεση της διανοητικής αδράνειας είναι πολύ μεγάλη προς κάθε τι που δεν υπόσχεται άμεσο όφελος ή ανταμοιβή. Εξ άλλου, το περιεχόμενο της θεοσοφικής διδασκαλίας έρχεται αντιμέτωπο με πολλές αντιλήψεις, αιρέσεις και προκαταλήψεις, ως επίσης και τις βαθειά ριζωμένες λαϊκές δοξασίες. Εάν τώρα προσθέσουμε τις προσωπικές προσπάθειες και τη μεγάλη αγνότητα που χρειάζονται για να ασχοληθεί κανείς σοβαρά με τον εσωτερισμό, θα καταλάβουμε πως μοιραία η Θεοσοφία θα προοδεύσει αργά και επίπονα. Διότι όπως μας επισημαίνει η Ε.Π.Μπλαβάτσκι στη "Φωνή της Σιγής", **η κλίμαξ δια της οποίας ανέρχεται ο υποψήφιος, αποτελείται από σκαλοπάτια πόνου και σκληρής δοκιμασίας, που δεν δύνανται να αντιμετωπισθούν παρά μόνο δια της αρετής.**

Το έργο, επομένως, που αναμένει το μαθητή θεόσοφο είναι τεράστιο, και ο χρόνος πολύ ολίγος. Δεν υπάρχουν περιθώρια για σπατάλη χρόνου και ενέργειας. Γι' αυτό ας προσπαθήσουμε να εκμεταλλευτούμε την παρούσα ενσάρκωσή μας κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, επ' οφελεία ημών των ιδίων και του συνόλου. Ας αφαιρούμε καθημερινά, όσο μπορούμε μεγαλύτερο μέρος από την ύλη και ας προσθέτουμε περισσότερο εις το πνεύμα. Διότι εκεί βρίσκεται το μυστικό της επιτυχίας--στην αφαίρεση και όχι στην πρόσθεση. Ας πάψουμε να επενδύουμε στις εφήμερες υλιστικές αξίες, και ας στρέψουμε την προσοχή μας προς τις αιώνιες και αναλοίωτες πνευματικές αξίες.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

(Το παρακάτω κείμενο της Ε.Π.Μπλαβάτσκυ δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Theosophist, τον Μάιο του 1885. Τιμώντας τη μνήμη της ιδρύτριας και ψυχής της Θεοσοφικής Εταιρείας 119 χρόνια μετά τη συγγραφή και πρώτη δημοσίευσή του, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το κείμενο αυτό αποτελεί μια "μετά θάνατον" συμβουλή και παρακαταθήκη της ιδρύτριας προς όλους τους θεόσοφους, όπως και κάθε αναζητητή της αλήθειας τότε, τώρα και στο μέλλον).

Στις ποικίλες ερμηνίες του εσωτερικού δόγματος της Αλήθειας οι οποίες σε κάθε εποχή παίρνουν άλλη εξωτερική μορφή, υπάρχουν διαφορές στην έκφραση και την παρουσίασή τους. Σε όλες όμως τις ερμηνείες διαπιστώνεται η ύπαρξη πλήρους συμφωνίας σε ένα κοινό σημείο, δηλαδή το δρόμο της πνευματικής ανάπτυξης. Όλες υποδεικνύουν ένα δρόμο δύσκολο, οδυνηρό και γεμάτο προβλήματα που είναι ωστόσο, ο μοναδικός δρόμος για την επίτευξη της πνευματικής προόδου.

Ο σκοπός κάθε αναζητητή της εσωτερικής αλήθειας είναι να εισέλθει σε ένα ανώτερο πεδίο ύπαρξης. Να γίνει ένας νέος άνθρωπος, καλύτερος από ό,τι ήταν πριν και αν το επιτύχει αυτό, να αυξηθούν οι δυνάμεις του και οι ικανότητές του. Αλλά ο δρόμος του είναι γεμάτος μόχθο και πόνο. Η κύρια αιτία αυτού του πόνου οφείλεται στο γεγονός ότι συνεχώς ψάχνουμε το μόνιμο στο μη μόνιμο. Θεωρώντας το παροδικό σαν αληθινό, φερόμαστε σαν να έχουμε ανακαλύψει το αναλώσιμο και αμετάβλητο. Νομίζοντας ότι ανακαλύψαμε την αλήθεια, αρπαζόμαστε από αυτή τη

φαινομενική μας ανακάλυψη η οποία όμως αλλάζει αμέσως όψη και ξεγλιστρώντας από τα χέρια μας, αφήνει μόνο την απογοήτευση και το νοητικό πόνο. Πέραν τούτου η εσωτερική μας φύση συνεχώς προσπαθεί να σπάσει το κέλυφος που την περιορίζει, δηλαδή την εξωτερική προσωπικότητα, προκαλώντας έτσι νοητική και συναισθηματική διαταραχή, δηλαδή τον πόνο. Άλλο ένα πρόβλημα αποτελεί η επιθυμία και η ελπίδα για ηθική ανταμοιβή. Έτσι πολλοί ανάμεσα στους αναζητητές της Ατραπού αμαρνώνουν κάθε προσπάθειά τους στο μονοπάτι της πνευματικής προόδου, προσκολλώμενοι στην ιδέα της ηθικής ανταμοιβής. Επιτρέπουν στην ιδέα αυτή να γίνεται καθοριστικός παράγοντας στην πορεία τους με αποτέλεσμα να γεμίζουν άγχος, αμφιβολία, φόβο και απογοήτευση. Γίνονται ιδιοτελείς και φιλόδοξοι στην ατραπό και αυτό αποτελεί μια αιτία συσσώρευσης αρνητικού κάρμα, που θα πρέπει να εξισορροπηθεί σε μια μελλοντική ζωή.

Υπάρχει ένας κίνδυνος που κάθε αναζητητής οφείλει να προσέξει. Πολλοί πιστεύουν πως η απόκτηση δυνάμεων και η πρόοδος στην ατραπό δεν είναι τόσο πολύ αποτέλεσμα πνευματικής ανάπτυξης, όσο πρακτικής εξάσκησης σε μαγικές τέχνες. Φαντάζονται πως ένας Μύστης είναι κάποιος που έχει υποστεί μια ορισμένη πρακτική εκπαίδευση, πλαισιωμένη από κανόνες και επικλήσεις που θα του επιφέρουν τις ποθητές δυνάμεις. Θα θέλαμε να συμβουλευόμαστε όλα τα μέλη μας, όπως και όσους ζητούν τη γνώση, να είναι πολύ προσεκτικοί με άτομα που προσφέρονται να τους διδάξουν τέτοιες πρακτικές και υπόσχονται γρήγορη απόκτηση ψυχικών δυνάμεων. Ας γνωρίζουν όσοι τα επιθυμούν αυτά χωρίς να έχουν πρώτα την απαραίτητη καλλιέργεια της ψυχής τους και επιδιώκουν μάλιστα, συχνά, και ίδιον όφελος, ότι γίνονται οι ίδιοι υπεύθυνοι για τη μελλοντική καταστροφή τους. Όσο για εκείνους που από αφέλεια πιστεύουν πως αυτός είναι ο μοναδικός δρόμος για την πνευματική πρόοδο, έχουμε να πούμε ότι ο αληθινός Μύστης της Δεξιάς Ατραπού της Αγάπης και της Σοφίας, αποκτά τις δυνάμεις του σαν αποτέλεσμα της εσωτερικής του πνευματικής ανάπτυξης και μόνον, δηλαδή ανάπτυξη που επιτυγχάνεται με επίμονη και οδυνηρή προσπάθεια επί της ατραπού της αγιότητας. Κανείς δεν μπορεί να

κάνει κάποιον άλλον έναν Μύστη. Ο Μύστης γίνεται μόνος του, κατακτώντας με μόχθο τον εαυτό του, υποτάσσοντας το κατώτερο στο ανώτερο.

Εκείνοι που θεωρούν τη Θεοσοφική Εταιρεία σαν ακαδημία απόκτησης ψυχικών δυνάμεων και ανάδειξης θαυματοποιών, ας αντιληφθούν ότι η Εταιρεία μας δεν ιδρύθηκε για να δείξει εύκολα μονοπάτια προς αυτή την κατεύθυνση. Αποστολή της είναι να υπενθυμίσει αλήθειες που έχουν ξεχαστεί στην πορεία των αιώνων και να κρατήσει τη δάδα αναμένη μέσω της αδελφοποίησης των ανθρώπων. Το σύστημα που ακολουθούμε είναι εκείνο των αρχαίων Σοφών, των Ρίσις, όπως είναι γνωστοί στην Ινδία και όχι μαγικές και επικίνδυνες συνταγές που κανένας τίμιος και αγνός θεραπευτής δεν θα τολμούσε να δώσει και να χρησιμοποιήσει.

Παροτρύνουμε τα μέλη μας να ενώσουν τις κεφαλές τους και τις δυνάμεις τους για την προώθηση των ιδεών και των σκοπών της Εταιρείας μας. Η μελέτη συγγραμάτων και βιβλίων είναι ορθή αλλά όχι αρκετή. Η Εταιρεία θα αποβεί μια δύναμη του Καλού μόνο μέσω της ενεργούς θετικής συνεργασίας όλων των μελών της. Ερευνώντας προσεκτικά κάθε δυνατότητα προς αυτό το σκοπό, κάθε εργασία που μπορούμε να προσφέρουμε σαν σύνολο, ας την διεκπεραιώσουμε αποτελεσματικά. Η θετική σκέψη είναι βέβαια κάτι οφέλιμο αλλά από μόνη της δεν φέρνει το ίδιο αποτέλεσμα όσο αν γίνει και θετική πράξη. Δεν υπάρχει ούτε ένα μέλος μέσα στην Εταιρεία που να μη μπορεί να προσφέρει και να εργαστεί για την προώθηση της αλήθειας και της αδελφότητας. Αλλά η επιτυχία στην πράξη εξαρτάται αποκλειστικά από την ατομική θέληση του καθενός μας. Γιατί όπως δίδαξε και ο Ερμής Τρισμέγιστος:

"Αυτός μόνο γιέ μου, είναι ο δρόμος προς την Αλήθεια, ο δρόμος που περπάτησαν οι πρόγονοί μας. Ο δρόμος στον οποίο ταξιδεύοντας έφθασαν στο τέλος στο Καλό. Δύσκολος και τραχύς για την ψυχή που βρίσκεται φυλακισμένη στο σώμα αλλά όμως είναι δρόμος απλός και ιερός"

(Theosophist-- Μάϊος 1885)

ΑΠΟ ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΑΣ

Η Θεοσοφία και τα κοινωνικά προβλήματα

Ε.Π.Μπλαβάτσου

Σαν Εταιρεία αποφεύγουμε με επιμέλεια την πολιτική για τους εξής λόγους :

Το να επιζητεί κανείς πολιτικές μεταρρυθμίσεις χωρίς να έχει επιτύχει την αναμόρφωση της ανθρώπινης φύσης, είναι σαν να αδειάζει το καινούργιο κρασί σε παλιούς ασκούς. Οδηγήστε τους ανθρώπους να νιώσουν και να αναγνωρίσουν στο βάθος της καρδιάς τους, ποιο είναι το πραγματικό, το αληθινό τους καθήκον προς όλους, και τότε κάθε παλιά κατάχρηση εξουσίας, κάθε άδικος νόμος της εθνικής πολιτικής που βασίζεται στον ανθρώπινο εγωισμό -- κοινωνικό ή πολιτικό -- θα εξαφανιστεί μόνος του. Τα σύγχρονα συστήματα πολιτικής βασίζονται εντελώς στη ληησμοσύνη των ίσων δικαιωμάτων και προνομίων για όλους, χωρίς διάκριση χρώματος, φυλής, κοινωνικής θέσης και γέννησης. Κάθε φορά που δεν δείχνουμε στους άλλους την ίδια καλοσύνη, την ίδια εκτίμηση, την ίδια μακροθυμία και την ίδια δικαιοσύνη που απαιτούμε για τον εαυτό μας, κάθε φορά που θίγουμε με έναν οποιοδήποτε τρόπο τα δικαιώματα ενός άλλου ανθρώπου ή έθνους, τότε παραλείπουμε εκείνο που οφείλεται στην ανθρωπότητα.

Η Θεοσοφική Εταιρεία δεν είναι μια πολιτική οργάνωση αλλά μια διεθνής οργάνωση με την υψηλότερη έννοια της λέξης αυτής. Συγκεντρώνει άνδρες και γυναίκες από όλες τις φυλές και πίστεις και θεωρίες, σε ένα κοινό σκοπό, δηλαδή την πρόοδο της ανθρωπότητας. Σαν Εταιρεία δεν μετέχει σε κανένα πολιτικό σχήμα και κόμμα, σε καμία μορφή εθνικής πολιτικής. Εξ άλλου, κάθε πολιτική δράση αναγκαστικά μεταβάλλεται σύμφωνα με τις περιστάσεις και την ιδιοσυγκρασία των ατόμων. Σαν Εταιρεία, τα μέλη εργάζονται στον κοινό τους σκοπό, δηλαδή τη Θεοσοφία, αλλά σαν άτομα είναι εντελώς ελεύθερα το καθένα να ακολουθήσει την προσωπική του γραμμή πολιτικής σκέψης και δράσης, εφ' όσον δεν είναι αντίθετη με τις θεοσοφικές αρχές και δεν ζημιώνει τη Θεοσοφική Εταιρεία. Οι ίδιες οι αρχές της Εται-

ρείας είναι απόδειξη για το ενδιαφέρον της για τα κοινωνικά ζητήματα. Αλλά αν η ανθρωπότητα δεν μπορεί να αναπτυχθεί παρά μονάχα με την επιβολή, πριν απ' όλα, των πιο λογικών και επιστημονικών φυσιολογικών νόμων, άμεσο και αναγκαστικό καθήκον εκείνων που αγωνίζονται για την ανάπτυξη της είναι να προσανατολίσουν όλες τους τις προσπάθειες στον τρόπο με τον οποίο θα γίνει δυνατή η εφαρμογή αυτών των νόμων. Όλοι οι θεόσοφοι έχουν κάνει τη θλιβερή διαπίστωση ότι παντού οι μάζες βρίσκονται σε τέτοια χαμηλή κοινωνική θέση, ώστε κάθε πρόοδος πνευματική και σωματική να είναι σχεδόν αδύνατη, και έτσι να σταματά η εξέλιξή τους. Και επειδή η μόρφωση και η ανάπτυξη της ανθρωπότητας αποτελεί σαφή σκοπό της Θεοσοφίας, επόμενο είναι να συμπαθούμε και να συντονιζόμαστε τέλεια με κάθε πραγματική προσπάθεια της πολιτικής προς αυτή την κατεύθυνση.

Επειδή κάθε κοινωνικός αναμορφωτής έχει τη δική του "πανάκεια", ακριβώς αυτός είναι ο λόγος που τόσο λίγη κοινωνική εργασία γίνεται τελικά. Στις περισσότερες αυτές "πανάκειες" δεν υπάρχει καμιά πραγματική ιθύνουσα αρχή, και ούτε καμιά άλλη αρχή που να τις συνδέει μεταξύ τους. Και έτσι ξοδεύονται άδικα πολύτιμη ενέργεια και χρόνος, γιατί οι άνθρωποι αντί να ενεργούν με πλήρη ομοφωνία, μάχονται ο ένας τον άλλον. Σκοπός αυτής της πάλης, τις πιο πολλές φορές είναι, αλίμονο, ο πόθος μάλλον της φήμης και της ανταμοιβής παρά η επιδίωξη του μεγάλου σκοπού που ισχυρίζονται ότι πιστεύουν, και που θα έπρεπε να είναι ο υπέρτατος νόμος της ζωής τους.

Στην παρούσα κοινωνική κατάσταση και ειδικά στις αποκαλούμενες πολιτισμένες χώρες, βρισκόμαστε διαρκώς αντιμέτωποι με το γεγονός ότι μεγάλα πλήθη κόσμου υποφέρουν από πτώχεια και αθλιότητα. Οι υλικές συνθήκες διαβίωσής τους είναι αξιοθρήνητες ενώ οι διανοητικές και πνευματικές τους ικανότητες βρίσκονται, τον περισσότερο καιρό, ναρκωμένες. Από την αντίθετη πλευρά της κοινωνικής διαβάθμισης, πολλοί άνθρωποι περνούν τη ζωή τους με αμέλεια και αδιαφορία, περιτριγυρισμένοι από την πολυτέλεια, γεμάτοι εγωϊστική ανταρέσκεια. Καμιά από αυτές τις δυο μορφές ύπαρξης δεν οφείλεται στη σύμπτωση. Είναι και οι δυο αποτέλεσμα των συνθηκών μέσα στις οποίες ζουν αυτοί οι άνθρωποι, γιατί η παραμέληση του κοινωνικού καθήκοντος από τη μια μεριά, έχει άμεσο επακόλουθο την παρεμπόδιση και το σταμάτημα της εξέλιξης από την άλλη. Η κοινωνιολογία, όπως και όλοι οι κλάδοι της αληθινής επιστήμης, διέπεται από τον πα-

γκόσμιο νόμο της αιτιότητας. Αυτή όμως η αιτιότητα έχει για λογική της συνέπεια την αλληλεξάρτηση των ανθρώπων, για την οποία επιμένει πολύ η Θεοσοφία. Αν η πράξη του ενός επιδρά πάνω στη ζωή όλων των άλλων ανθρώπων (και αυτή είναι η αληθινή επιστημονική ιδέα), μόνο όταν όλοι οι άνθρωποι γίνουν αδελφοί μεταξύ τους, με την καθημερινή πρακτική εφαρμογή της ιδέας αυτής, τότε μόνο θα πετύχουν την πραγματοποίηση της αλληλεξάρτησης των ανθρώπων, που είναι η ουσιαστική "ριζα" της βελτίωσης της ανθρώπινης φυλής. Αυτό είναι μια από τις βασικές αρχές της Θεοσοφίας και κάθε θεόσοφος οφείλει όχι μόνο να τη διδάσκει αλλά και να την πραγματοποιεί στην ατομική του ζωή.

Παρατηρείστε μια στιγμή αυτά που ονομάζετε "συγκεκριμένα γεγονότα της ανθρώπινης κοινωνίας". Συγκρίνετε τον τρόπο διαβίωσης, όχι μόνο στις μεγάλες μάζες αλλά και σε πολλούς από εκείνους που λέγονται μεσαία και ανώτερη τάξη, με τη ζωή που θα μπορούσαν να έχουν αν υπήρχαν καλύτερες και υγιεινότερες συνθήκες στο περιβάλλον τους. Σκεφθείτε πώς θα ζούσαν με ένα καθεστώς δικαιοσύνης, καλής διάθεσης και αγάπης, αντί του εγωισμού, της αδιαφορίας και της βαρβαρότητας που συχνά επικρατούν. Η ρίζα κάθε καλού και κακού στην ανθρωπότητα βρίσκεται μέσα στον ανθρώπινο χαρακτήρα. Ο χαρακτήρας υπήρξε και είναι περιορισμένος από την χωρίς τέλος αλυσίδα της αιτίας και του αποτελέσματος. Ο περιορισμός αυτός αφορά το μέλλον, τόσο όσο και το παρόν και το παρελθόν. Είναι αδύνατο ο εγωισμός, η αδιαφορία και η βαρβαρότητα να αποτελούν τη φυσιολογική ψυχική στάση της φυλής μας. Αν πίστευε κανείς ένα τέτοιο πράγμα, θα έπρεπε να χάσει κάθε ελπίδα για την ανθρωπότητα, και αυτό δεν μπορεί να το κάνει κανείς θεόσοφος.

Δεν θα επιτύχουμε την πρόοδο παρά μόνο αν αναπτύξουμε τις πιο ευγενικές ιδιότητές μας. Η επιστήμη της εξέλιξης μας διδάσκει ότι, μεταβάλλοντας και βελτιώνοντας το περιβάλλον ενός οργανισμού, είναι δυνατόν να μεταβάλλουμε και να βελτιώσουμε τον ίδιο τον οργανισμό. Αυτό ισχύει και επαληθεύεται και για τον άνθρωπο. Αν υποστηρίξουμε με όλα τα μέσα που διαθέτουμε κάθε φωτισμένη πολιτική προσπάθεια, σχετική με τη βελτίωση της θέσης των πτωχών τάξεων, τέτοιες προσπάθειες θα έχουν για τελική επιδίωξή τους, από τη μια μεριά την κοινωνική χειραφέτηση, και από την άλλη την καλλιέργεια του αισθήματος του καθήκοντος σε εκείνους που τόσο συχνά το παραμελούν, σε όλες σχεδόν τις πολιτικές και κοινωνικές δοσοληψίες.

Κυκλοφόρησε
η νέα έκδοση του κλασικού έργου
της ιδρύτριας της Θ.Ε.

Έλενα Π. Μπλαβάτσκυ

Το Κλειδί της Θεοσοφίας

Διατίθεται στα κεντρικά βιβλιοπωλεία και
στα γραφεία της Θ.Ε. Βουκουρεστίου 25,
Τ.Τ. 106 71

Τηλ.+Fax. 210 3610961

Τηλ. 210 3620702

λομαι ἤδη τὸν λόγον... μοι φαίνεται εἰκότως
 ἀνὴρ τῷ ὄντι ἐν... τὸν βίον θαυρεῖν
 ἡλικίᾳ ἡλικίᾳ... ἀνέστα αἴσε-
 ...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

" Από Μύθου άρχεσθαι "

Η.Τζιοβάρα-Ζάραγκα

Μέρος 2ο

Γυναίκες της εμπνευσμένης Μαντικής - Ιέρειες στην υπηρεσία του θείου Μηνύματος.

Η Ελληνική μυθολογία διέσωσε ονόματα πολλών γυναικών, είτε συνδεόμενα με ονόματα ηρώων ανδρών, είτε αυτεξουσίων,

αυτόνομων στη δράση του μυθολογικού γίνεσθαι. Ο μύθος, περασμένος στον επικό ποιητικό και δραματικό λόγο ή χαραγμένος στα αγγεία και ανάγλυφα, οδηγεί τον προσεκτικό μελετητή στην βεβαιότητα ότι οι γυναίκες του απωτάτου μυθικού αλλά και προϊστορικού παρελθόντος, διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στο επίπεδο του προ-λογικού ιερατικού-χρησμολογικού "είναι", που ουσιαστικά απετέλεσε την ουσία των διαμορφωμένων συν τω χρόνω Μυστηρίων.

Ας σταθούμε στην Αττική και συγκεκριμένα στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης. Η μυθολογία διασώζει με πάθος εκτός των κυρίων θεών της Αθηνάς και Ποσειδώνος, και άλλα ονόματα γυναικεία που η δράση των χάνεται στα βάθη των αιώνων. Συχνά επανέρχεται το όνομα της Ωρείθυϊας, κόρης του Ερεχθέως, βασιλέως της Αττικής και της Διογένειας. Πριν προχωρήσουμε στην αφήγηση των μυθικών στοιχείων, ας αναλύσουμε ετυμολογικά τα ονόματα, αφού η ετυμολογία βοηθεί στην προσέγγιση της ουσίας, όσο και η αρχαιολογική σκαπάνη.

Το όνομα "Ερεχθέυς" έκτος (6) βασιλεύς της Αττικής από του Κέκροπος - ο λεγόμενος και Εριχθόνιος - ηχεί τις συμβολικές λέξεις έρι=πολύ, υπερβολικά, και το δεύτερο συνθετικό "χθων" χθονός=δηλαδή Γη. Άρα δηλοί τον γηγενή, τον αυτόχθονα, ιδιότητα για την οποία επαίρονται οι Αθηναίοι. Η περιοχή στην οποία βασιλεύει είναι βέβαια η Αττική, αλλά και η Διογένεια, δηλαδή το θεϊκό γένος, ή η Γη του Διός. Η Ωρείθυϊα πάλι ετυμολογικά μας ωθεί προς την έννοια του "φύλακα" κάποιου ιερού χώρου (ωρείον=ωρεύω--φυλάττω) ακόμη με θυσίαν της ζωής θύω=θυσιάζω (τέθυκα - τεθυκυϊα) και πράγματι η κόρη, αφού ανηρπάγη από τον Βορέα, τον βασιλιά της Θράκης στον Ιλισό, δέχθηκε οικειοθελώς την παραμονή της στον σκοτεινό Βορρά, και προστάτευε την ηλιόλουστη Αθήνα, στέλνοντας ούριους ανέμους. Ας μην ξεχνούμε ότι υπήρξε μητέρα και των πτερωτών Καλάϊος και Ζήτου, που έλαβαν μέρος στην Αργοναυτική Εκστρατεία. Στην μυθολογική οικογένεια της Ωρείθυϊας και του Βορέου υπήρξε και ο Φινεύς, μάντης βασιλιάς της Σαλμηδήσου της Θράκης. Για τους Αθηναίους η Ωρείθυϊα όσο και οι κόρες του Κέκροπος, Άγλαυρος - Έρση - Πάνδροσος ήσαν αγαθοδαίμονες -

μάντισσες καλών, στοιχεία της Φύσεως, όπως άλλωστε φανερώνουν τα ονόματά τους.

-- **Άγλαυρος:** ο αυλιζόμενος εν τοις Αγροίς (όρα και "αγλαυρούντες ποιμένες").

-- **Έρση και Πάνδροσος :** παραπέμπουν στις δροσοσταλίδες - οι δροσερές. Άρα ο πυρήνας του αρχαιοελληνικού αυτού μύθου παραπέμπει στα 4 πρωταρχικά στοιχεία της κοσμογονίας : γη, αήρ, ύδωρ, πυρ - που εκπροσωπείται από το μυθικό πατέρα του Ερεχθέως, τον Ήφαιστο.

Η μυθολογική αφήγηση ακολουθεί μια κυκλοειδή πορεία, χωρίς αρχή και τέλος, ίσως και σπειροειδή, αφού οι μύθοι διαπλέκονται στον χώρο και τον χρόνο με άλλες μυθικές παρουσίες, με κοινό όμως ομφάλιο λώρο την θεότητα, την αναζήτηση της οποίας επιδιώκουν όχι μόνο οι απλοί, καθημερινοί άνθρωποι του παρελθόντος, αλλά και οι μεγάλοι διανοητές του ελλαδικού χώρου. Στην αναζήτηση αυτή μεγάλο ρόλο έπαιζε η μαντική, δηλαδή η προαίσθηση και γνώση της βουλήσεως των θεών. Η μαντική υιοθετεί την μέθοδο των εξιλασμών και των καθαρμών και των εξορκισμών που οι Έλληνες ονόμασαν "Κάθαρση" και που λειτουργούσε πρωτίστως στα αρχαία Μυστήρια. Την εμπνευσμένη μαντική, δηλαδή την υπερφυσική γνώση του αγνώστου, οι Έλληνες την εμπιστεύονταν στις γυναίκες. Και τούτο γιατί, όταν επρόκειτο για την ένθεον μαντικήν, η ευαίσθητη γυναικεία ψυχή φαινόταν πιο επιδεκτική θείας επιρροής. Άλλωστε η αληθινή μαντική επιτυγχάνεται με τον "ενθουσιασμό" από την παρουσία δηλαδή του θεού, μέσα στην ψυχή της προφήτιδος - ιέρειας που δέχεται από κάποια θεότητα την αποκάλυψη.

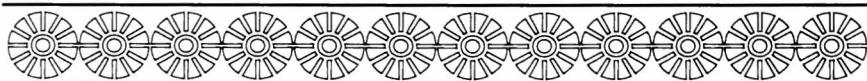
Διασώζονται σε αρχαία συγγράμματα, σε επιτύμβια και ανάγλυφα, ονόματα γυναικών που άσκησαν την μαντική υπηρετώντας κάποιο θεό, αποκαλύπτοντας στους μνημένους την θεϊκή Γνώση. Φημισμένες, χαμένες μέσα στην καταχνιά των αρχαιοτέρων χρόνων είναι οι Σίβυλλες. Στους Δελφούς "ο βράχος της Σίβυλλας" στο Ιερό της Γης διατηρούσε την ανάμνηση της Ερωφίλης, που προφήτευε εκεί πριν από τις πρώτες Πυθίες. Άλλη, η Ηροφίλη = αγαπητή της Ήρας, παλαιότατη Σίβυλλα, ιέρεια του

Σμινθέως Απόλλωνος (Σμίνθη = πόλη της Τρωάδας) αφού εγκατέλειψε κατά προτροπήν του θεού την Κύμην της Ευβοίας. Η Οιδιπόχθη, η Οινώπη, νύμφες, ιέρειες, ποιός ξέρει, ακόλουθοι του θεού Διονύσου, όπως δηλώνει το όνομά τους.

Το πρωτότυπο των Σιβυλλών υπάρχει ήδη μέσα στο έπος και βεβαίως και στο Δράμα. Είναι η παράδοση μορφή της Τρωαδίσσας Κασσάνδρας, η μάγισσα Κίρκη αλλά και η Καλυψώ, η Λευκοθέα που με τις μαντείες της βοηθεί τον Οδυσσέα, ευεργετική σώτειρα θαλάσσια θεά. Αλλά και στην ιερά Δωδώνη, στο περίφημο μαντείο του Διός, εκτός των Υποφητών ιερέων που μαντεύουν ανυπόδυτοι από το θρόισμα της ιεράς φηγού (βελανιδιάς) - έχουμε τις Πελειάδες (Περιστεραί) τις μάντισσες ιέρειες του κατ' εξοχήν μυσταγωγικού χώρου της Δωδώνης. Γιατί κάθε κοιλότητα στο έδαφος ήταν στα μάτια των Ελλήνων μια πύλη επικοινωνίας με το Υπερπέραν. Γι' αυτό τα μαντικά ιερά ήταν εγκατεστημένα κοντά σε μια χαράδρα, σε ένα άντρο, σε μια πηγή, αλλά και στα νησιά τα απομακρυσμένα, όπως στο νησί Φάρος, όπου ακινητοποιήθηκε ο Μενέλαος λόγω ελλείψεως ούριων ανέμων και δεν θα γλίτωνε αν η Ειδοθέα, κόρη του θαλάσσιου μάντεως Πρωτέως δεν τον συμβούλευε. Γνωστή είναι και η ιστορία της νεαρής Πυθίας Φενιμόης που πλήρωσε με πρόωρο θάνατο την φοβερή θεϊκή κατοχή.

Αυτά τα μισοποιητικά - μισοϊστορικά επεισόδια της δράσης και της ζωής των γυναικών, οδήγησαν τον Πλάτωνα στην διαμόρφωση της γνωστής προσωπικότητας της Διοτίμας, ιέρειας της Μαντινείας, προφήτιδος αλλά και διδασκάλισσας του Σωκράτη στην μύση του προς τον Θεϊκό Έρωτα, όπως σκιαγραφείται στο Πλατωνικό "Συμπόσιον".

Όταν η φιλοσοφία ήταν σοφία

--- Η ιατρική θεραπεύει τις σωματικές αρρώστιες, ενώ η σοφία απαλλάσσει από τα πάθη την ψυχή.

Δημόκριτος

--- Αυτός που βασίσθηκε στα όνειρα είναι ολότελα ανόητος, ενώ εκείνος που αμφέβαλλε σε όλα, είναι ο φιλόσοφος

Αρχαίο ρητό

--- Η φιλοσοφία είναι η επιστήμη της αλήθειας.

Αριστοτέλης

--- Όταν ο **Αρίστιππος** ρωτήθηκε τι περισσότερο από τους άλλους έχουν οι φιλόσοφοι, απάντησε :

"εάν όλοι οι νόμοι καταργηθούν, όμοια εμείς και τότε θα ζήσουμε".

--- Απόχτησε στα νιάτα σου προκοπή και στα γεράματα σοφία.

Βίας

--- Όταν σου πουν ότι τίποτα δεν ξέρεις και δεν το θεωρήσεις τούτο σαν προσβολή, τότε αρχίζεις να εφαρμόζεις τη φιλοσοφία και στην πράξη.

Επίκτητος

--- Φιλοσοφία είναι η τέχνη του να ζει κανείς.

Πλούταρχος

--- Χωρίς της φιλοσοφίας τον λύχνον, όστις ελπίζει να προκόψει εις κάτι, ελπίζει πράγμα αδύνατον.

Αδαμάντιος Κοραΐς

Επιλογή Θ. Κατσιφής.

Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΡΙΑ

Κ. Γρηγοράδη

Κανένας αριθμός δεν απασχόλησε την ανθρωπότητα όσο ο αριθμός τρία. Από την αρχαιότητα απασχολήθηκαν τόσο η θρησκεία όσο και η φιλοσοφία.

Στην αριθμοσοφία είναι ο πρώτος ασύνθετος αριθμός, ο κατ'εξοχήν ιερός, ο αριθμός της τελειότητας ο παντοδύναμος, που συνθέτει τα τρία πρόσωπα του Θεού. Στις θρησκευτικές τελετουργίες ο αριθμός τρία έχει μέγιστη σημασία και γι' αυτό οι προσευχές και οι θυσίες επαναλαμβάνονται τρεις φορές. Ο Πλίνιος αναφέρει ότι για κάθε λήψη φαρμάκου εξόρκιζαν αυτό τρεις φορές και έφτυναν σε αυτό για να ενισχύσουν τη δύναμή του. Ο Αριστοτέλης αποκαλεί τον αριθμό τρία, το Νόμο βάσει του οποίου όλα διατάσσονται από αυτόν. Στην εύνοια του αριθμού τρία περιέχεται το σύνολο των πνευματικών και σωματικών πραγμάτων και συγκεκριμένα η αρχή, το μέσον και το τέλος. Ο Ερμής Τρισμέγιστος αναφέρει για τον αριθμό τρία ότι " δια της τριάδος υφίσταται ο κόσμος, ήτοι δια του μοιραίου, της ανάγκης και της τάξεως " Κάθε μέγεθος γίνεται αντιληπτό δια του τρία δηλαδή δια της γραμμής, της επιφανείας και του χώρου. Τρεις διαστάσεις έχει κάθε σώμα, μήκος--πλάτος--ύψος. Τρεις συγχορδίες περιλαμβάνει η αρμονία, την οκτάβα--την πέμπτη--την τρίτη, κ.ο.κ. Στον Τεκτονισμό ο αριθμός τρία επαναλαμβάνεται σε όλα τα κυριότερα σύμβολά του. Το πλέον εντυπωσιακό είναι το **Φωτεινό Δέλτα** και οι Τρεις Στήλες: **Σοφία--Ισχύς--Κάλλος**.

Η τριάδα είναι ο όρος του συμβιβασμού και της εναρμονίσεως των αντιθέτων. Δύο όροι αντίθετοι δίχως ελπίδα συμβιβασμού και δίχως αποτέλεσμα είναι η μεγαλύτερη ασυνέπεια για τη συμφιλίωση χωρίς τελική νίκη. Αντιθέτως η ύπαρξη ενός ενδιάμεσου παρά-

γοντα συμφιλώνει τους δύο αντίθετους πόλους. Ως εκ τούτου ο αριθμός τρία είναι το αναγκαίο συμπλήρωμα για την οικουμενική διαφόρηση, είναι δηλαδή ο μέσος όρος δύο ακροτήτων και ο συνδυαστικός κρίκος μεταξύ αρνητικού και θετικού, αρσενικού και θηλυκού, του άνω και του κάτω.

Η αρχή της μονάδος μας παρέχει την ατομικότητα. Για να γίνει όμως πραγματική η ατομικότητα πρέπει να εκδηλωθεί σαν ανεξάρτητη μονάδα, αλλά πριν από όλα πρέπει να διαφοροποιηθεί όσον αφορά τα μέλη της, να αντιληφθεί την ύπαρξή της κάνοντας σύγκριση με άλλη ατομικότητα, ώστε να προέλθει ανταγωνισμός και κατόπιν οργάνωση και συμφιλώση. Η διαφοροποίηση λοιπόν είναι η δυνάδα και η οργάνωση είναι η τριάδα. Βασικά αυτές οι τρεις αρχές ενεργούν ταυτόχρονα και αυτόματα σαν μονάδα ή αναπτύσσονται σαν τριάδα, και η οποία αναφέρεται σαν Μονάδα. Γι' αυτό κάθε ον που είναι προικισμένο με κάποια ύπαρξη φανερώνεται σαν τριπλό κατά το μηχανισμό και σαν διπλό όσον αφορά την πόλωση.

Ο αριθμός τρία είναι η πιό στοιχειώδης σύνθεση η οποία σχηματίζεται από έναν περιττό και έναν άρτιο αριθμό, και η οποία σύνθεση συμβιβάζει το θετικό με το αρνητικό, ενώνει το αρσενικό με το θηλυκό και διασπά τη στατικότητα. Είναι ο μαθηματικός τύπος των δημιουργημένων κόσμων, είναι το πνευματικό σύμβολο της δημιουργίας. Με τον αριθμό αυτό αρχίζει η αριθμητική σειρά, δια των τριών γραμμών σχηματίζεται η πρώτη εικόνα στο χώρο (τρίγωνο) και με τις τρεις διαστάσεις καθορίζεται ο χώρος. Οι Μυστικοί όλων των εποχών αναγνώρισαν την τριάδα σαν το ανώτερο σύμβολο της θεότητας. Η Τριάδα δεν είναι απλή αλληγορική παράσταση αλλά προαιώνιο σύμβολο, μια αλήθεια εσωτερική, υπερβατική η οποία είναι διάχυτη σε ολόκληρο το Παν. Ο χώρος είναι τρισδιάστατος και ο χρόνος είναι τριμερής: παρελθόν--παρόν--μέλλον. Ο αριθμός τρία είναι επίσης και ο αριθμός του οικουμενικού ανθρώπου ο οποίος σαν παγκόσμιος Εγώ καταλαμβάνει ενδιάμεση θέση, μεταξύ Ουρανού και Γης. Έτσι με τον αριθμό αυτό εμφανίζονται καινούργιες έννοιες, της τάξεως, της αρμονίας και του νόμου.

Οι Πυθαγόρειοι αποκαλούσαν τον αριθμό αυτό, **τέλεια αρμονία**. Ο Ιάμβλιχος ορίζει ότι η τριάδα είναι η φρόνηση των ανθρώπων η οποία διορθώνει τα πάντα τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον. Επίσης ότι η τριάδα είναι ευσέβεια. Ο Νικόμαχος επαναλαμ-

βάνει τις Πυθαγόρειες δοξασίες, αποκαλεί την τριάδα σύστημα μονάδος και δυάδος, αλλά επίσης και τέλος και αρχή και μέσον. Ο Πλάτων θεωρεί την τριάδα σαν την **εικόνα του Υπερτάτου Όντος** διότι περιέχει τις ιδιότητες των δύο πρώτων αριθμών (του ενός και του δύο) ενώ ο Αριστοτέλης παραδέχεται ότι μέσα στο τρία περιέχεται η αρχή, το μέσον και το τέλος.

Σε όλες τις θρησκείες της αρχαιότητας συναντάμε τον ιερό αυτό αριθμό ο οποίος εικονίζεται από τριάδες θεοτήτων, π.χ. στην Κινέζικη τριάδα: Τιεν -- Τι -- Γιεν (Ουρανός, Γη, άνθρωπος), στην αιγυπτιακή τριάδα: Όσιρις -- Ίσις -- Ώρος, στην ορφική: Κρόνος -- Χάος -- Αιθήρ, στην ινδική : Βράχμα -- Βισνού -- Σίβα και από εσωτερικής απόψεως, στις τρεις όψεις του Βράχμα: Σατ -- Σιτ -- Ανάντα, δηλαδή **ύπαρξη, πνεύμα, ζωή**, στην ελληνική και ρωμαϊκή τριάδα: Ζeus -- Ποσειδών -- Πλούτων, στων Ελευσινίων Μυστηρίων: Ζeus -- Δήμητρα -- Περσεφόνη και πολλά άλλα. Στη χριστιανική θεολογία το δόγμα της Τριάδος αποτελεί το κεντρικό σημείο της διδασκαλίας των Πατέρων της Εκκλησίας που όπως γνωρίζουμε είναι: Πατήρ -- Υιός -- Άγιον Πνεύμα, ο δε Άγιος Ιωάννης εκφράζει τους τρεις τούτους όρους με το **Ζωή, Λόγος, Φως**. Η εσωτερική διδασκαλία της Καββαλά αναγνωρίζει σαν πρώτη τριάδα τα τρία πρώτα κατηγορήματα της θεότητας του δένδρου των Σεφιρόθ: Κέτερ -- Χοκμά -- Μπινά (Στέμμα, Σοφία, Διάνοια).

Ας αναφερθούμε για λίγο στην ελληνική παράδοση με την τριάδα σε διάφορες μορφές.

Οι αρχαίοι Έλληνες με τον όρο " Θεολόγοι" αναφέρονται στους ποιητές τους οποίους ο Πλάτων αποκαλεί θείους άνδρες ή υιούς θεών, δηλαδή τους " υπό των θεών απ' ευθείας εμπνεομένους". Σαν τέτοιοι θεολόγοι αναγνωρίστηκαν πολλοί προφύτες της αρχαίας Ελλάδας, κυρίως όμως ο Ορφεύς, ο Λίνος και ο Μουσαίος. Κατά μία πρωταρχική ελληνική παράδοση έχουμε ένα ανεστραμμένο τρίγωνο. Ο Ουρανός σπείρει το σπέρμα του υπό μορφήν βροχής και η Γαία το συλλαμβάνει. Γεννάται το κόσμημα αυτής, ο Κόσμος, λίθοι, φυτά, ζώα και ο άνθρωπος. Ο μύθος αυτός διατυπώνεται από τον Αισχύλο στο διασωθέν απόσπασμα των Δαναΐδων, όπου η Αφροδίτη λέγει: " Επιθυμία κατέχει τον Παρθένον Ουρανόν να κατακτήσει την Γην. Νοσταλγία κατέχει την Γην να συζευχθεί με αυτόν . Από τον νυκτερινόν ουρανόν κατέρχεται άφθονος ο υετός (ραγδαία

βροχή). Η Γη συλλαμβάνει και γεννά τον θνητό, των προβάτων το χορτάρι και της Δήμητρας τον καρπόν. Όλα αυτά προέρχονται από μένα".

Ο Πρόκλος σχολιάζοντας τον Τίμαιο αναφέρεται σε αυτή την παράδοση και την συσχετίζει με τις τελετές των Ελευσινίων, καθότι οι ιερείς της Ελευσίνας, βλέποντας τον ουρανό φωνάζουν, **βρέξε**, δηλαδή γονιμοποίησε τη Γη. Η ορφική θεολογία κατά τον Δαμάσκιο (15ος αιώνας μ.Χ.) αποτυπώνεται σε τρεις τριάδες. Πριν από όλα υπάρχει ο χρόνος. Από εδώ βρίσκουμε το πρώτο τρίγωνο, Αιθήρ -- Χάος και κατά τρίτο λόγο το Κοσμολογικό Ωόν. Ο Αιθήρ γονιμοποιεί το Χάος και γεννάται το Κοσμικόν Ωόν. Το επάνω μέρος του διαχωρίζεται από το κάτω μέρος, δηλαδή ο ουρανός από τη γη, μεταξύ δε αυτών αναπτύσσεται έλξη (Έρως). Το τρίτο τρίγωνο σχηματίζεται από το Νου, της Δυνάμεως και του Πατρός (Φάνης, πρωτόγονος, Ζευς, Παν). Κατά μία άλλη εκδοχή από τη διάσπαση του άνω και του κάτω του Ωού, γεννάται ένα ερμαφρόδιτο Ον (ο Φάνης - Έρως) το οποίο προκαλεί τη μείξη του Ουρανού και της Γης για να γεννηθούν οι θεοί και οι άνθρωποι. Παρατηρούμε λοιπόν ότι οι Ορφικοί προωθούν τη Γένεση κατά τριάδες. Από τη θεολογία του Φερεκύδη και από τα πολύ λίγα αποσπάσματα που διασώθηκαν, επικρατεί το συμβολικό και μυστικό στοιχείο. Παραδέχεται ότι από την αρχή υπήρχαν τρεις αιώνιες αρχές, ο Ζευς, ο Χρόνος και η Χθονία (Γαία). Από το γάμο του Διός μετά της Γης γεννήθηκε πολύχρωμο πέπλο (Φάος) επάνω στο οποίο είχαν κεντηθεί η Γη και ο Ουρανός.

Με το θέμα των πρώτων αρχών και την κοσμογονία ασχολήθηκε και ο Θαλής ο Μιλήσιος, ο πρώτος από τους επτά σοφούς της φυσικής φιλοσοφίας και του υλοζωισμού. Παραδέχεται δηλαδή ότι η ύλη δεν αποτελείται από νεκρά στοιχεία αλλά από κεκτημένη κίνηση και μεταλλαγή. Στη μεταφυσική του Αριστοτέλη παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι από τους φιλοσοφούντες φαντάστηκαν τις αρχές των πάντων μόνο υλικά, δηλαδή από το πρώτο στοιχείο που γεννώνται τα όντα μέχρι το τελευταίο που επανέρχονται, εκείνο που παραμένει σαν ουσία μόνιμο, σταθερό και μόνον ως προς τις ιδιότητές του, μεταβάλλεται. Αυτό λένουν είναι το πρωταρχικό στοιχείο, γι' αυτό πιστεύουν ότι η φυσική ουσία είναι μόνιμη και σταθερή. Το

ίδιο ισχύει και για τα λοιπά, δηλαδή τίποτε δεν γεννιέται και τίποτε δεν χάνεται. Ο Θαλής πιστεύει ότι η πρώτη αρχή είναι το ύδωρ και ότι η Γη επιπλέει στο νερό. Ο Πυθαγόρας σαν μεμνημένος θεωρεί σαν βασική κοσμική αρχή του κόσμου η οποία κινεί και διαμορφώνει την ύλη, τον **μαθηματικό αριθμό**. Ένα από τα αποσπάσματα των μεταγενέστερων μαθητών του Πυθαγόρα αναφέρει:

" Τα τρία πάντα είναι και το τρις πάντη. Καθάπερ γαρ φασί οι Πυθαγόρειοι, το παν και τα πάντα τοις τρισίν ώρισται, τελευτή γαρ και μέσον και αρχή τον αριθμόν έχει τον του παντός, ταύτα δε τον της τριάδος"(Αριστοτέλης, Περί Ουρανού 286α 10).

(Οι τρεις διαστάσεις είναι όλες όσες υπάρχουν και ό,τι διαιρείται υπό τρεις έννοιες είναι διαιρετό υπό όλες. Όπως λένε και οι Πυθαγόρειοι, το παν και τα πάντα ορίζονται από τον αριθμό τρία, αφού το τέλος, το μέσον και η αρχή δίνουν τον αριθμόν του παντός και αυτά είναι τρία)

Η περί τριάδος αναφορά του Πλάτωνα ή διδασκαλία, αναπτύσσεται καθ' όλη τη συγγραφή της διδασκαλίας του , σαφέστερα δε στον Τίμαιο, γράφοντας ή λέγοντας:

" Προς το παρόν πρέπει να παραδεχθούμε τρία γένη. Το ένα είναι το γεννητόν, το άλλο είναι εκείνο μέσα στο οποίο γεννάται το πρώτο, και το τρίτο είναι εκείνο κατ' απομίμηση του οποίου γεννάζεται το γεννητόν. Μπορούμε να παρομοιάσουμε με μητέρα εκείνο που δέχεται μέσα του το άλλο, αυτό το άλλο να το παρομοιάσουμε με πατέρα και το μεταξύ αυτών των δύο γεννώμενον, με τέκνο. Συμπερασματικά υπάρχει το ον, ο χώρος και το γεννητόν, τρία δηλαδή διαφορετικά πράγματα που υπήρχαν και προτού γεννηθεί ο Ουρανός."

Για να αποδώσουμε καλύτερα τα αναφερόμενα από τον Πλάτωνα μπορούμε να καλέσουμε το ένα γένος **Μονάδα**, το δεύτερο γένος **αντανάκλαση της Μονάδας** ή παγκόσμιο σώμα και το τρίτο γένος (χώραν) **Ψυχή του Κόσμου**.

Ερευνώντας βαθειά μέσα στην Αλήθεια

J.Krisnamurti

Υπάρχει τίποτα ιερό στη ζωή που να μὴν είναι επινοημένο από τη σκέψη;

Ο άνθρωπος αναρρωτιέται γι' αυτό από πολύ παλιά.

Υπάρχει κάτι πέρα απ' όλη τη σύγχυση, την αθλιότητα, το σκοτάδι, τις ψευδαισθήσεις, κάτι πέρα από τα κατεστημένα και τις μεταρρυθμίσεις;

Υπάρχει κάτι πραγματικά αληθινό, κάτι πέρα από το χρόνο, κάτι τόσο τεράστιο που η σκέψη να μη μπορεί να το πλησιάσει;

Οι άνθρωποι το έχουν ερευνήσει σε βάθος αυτό και, προφανώς, μόνο ένας εξαιρετικά μικρός αριθμός από αυτούς είχε την ελευθερία να μπει μέσα σ' αυτόν τον κόσμο. Από την αρχαιότητα, ανάμεσα σ' αυτόν που αναζητά και σ' εκείνο που ελπίζει ο αναζητητής να βρει, έχει παρεμβληθεί ο ιερέας. Ο ιερέας ερμηνεύει, γίνεται αυτός που ξέρει - ή νομίζει ότι ξέρει - και έτσι ο αναζητητής βγαίνει από το δρόμο του, αλλάζει πορεία, χάνεται. Ότι και να κάνει η σκέψη, δεν είναι ιερή. Είναι μια υλική διαδικασία όπως και εμείς είμαστε ύλη. Η σκέψη είναι που έχει χωρίσει τους ανθρώπους σε θρησκείες και σε εθνικότητες. Τη σκέψη τη γεννάει η γνώση και η γνώση δεν είναι ποτέ πλήρης για οτιδήποτε, οπότε η σκέψη είναι πάντα περιορισμένη και διαιρετική. Όπου υπάρχει διαιρετική δράση, η σύγκρουση είναι αναπόφευκτη, π.χ. κομμουνιστές και καπιταλιστές, Άραβες και Εβραίοι, Ινδουίστες και Μουσουλμάνοι. Αυτές οι διαιρέσεις προέρχονται

όλες από τις διαδικασίες της σκέψης, και όπου υπάρχει διαίρεση, δεν μπορεί παρά να υπάρχει και σύγκρουση. Είναι νόμος. Τίποτε από όσα έχει συναρμολογήσει η σκέψη, είτε είναι μέσα σε βιβλία ή σε εκκλησίες ή σε ναούς ή σε τζαμιά, δεν είναι ιερό. Κανένα σύμβολο δεν είναι ιερό, δεν είναι θρησκεία. Είναι απλώς ένα σχήμα της σκέψης, μια επιφανειακή αντίδραση σ' αυτό που ονομάζεται ιερό.

Για να ερευνήσει κανείς βαθειά μέσα στην αλήθεια, θα πρέπει να επιστρατεύσει όλη του την ενέργεια. Θα πρέπει να έχει την ικανότητα να είναι εργατικός έτσι ώστε να μη δρα σύμφωνα με ένα έτοιμο μοντέλο, αλλά να παρατηρεί τις σκέψεις του, τα συναισθήματά του, τους ανταγωνισμούς του, τους φόβους του και να πηγαίνει πέρα απ' όλα αυτά, έτσι ώστε ο νους να είναι εντελώς ελεύθερος. Για να ερευνήσει κανείς σε βάθος εκείνο που είναι ύψιστα άγιο, ανείπωτο, άχρονο, δεν πρέπει προφανώς να ανήκει σε καμία ομάδα, σε καμία θρησκεία, σε καμία πίστη, δεν πρέπει να έχει κάποιο πιστεύω, γιατί οιπίστες και τα πιστεύω δέχονται για αληθινό κάτι που μπορεί και να μην υπάρχει. Είναι μέσα στη φύση της πίστης να αποδέχεται κανείς κάτι σαν αληθινό χωρίς να το ανακαλύπτει ύστερα από δική του έρευνα, με τη δική του ζωντάνια, με τη δική του ενέργεια. Πιστεύεις επειδή στην πίστη υπάρχει μια μορφή ασφάλειας, παρηγοριάς, αλλά ένα πρόσωπο που αναζητά μια απλή ψυχολογική παρηγοριά, δεν θα φτάσει ποτέ σε αυτό που είναι πέρα από το χρόνο. Πρέπει λοιπόν να υπάρχει ολοκληρωτική ελευθερία.

Είναι δυνατόν να είμαστε ελεύθεροι απ' όλη την ψυχολογική μας διαμόρφωση;

Η βιολογική διαμόρφωση είναι φυσική ενώ η ψυχολογική διαμόρφωση - τα μίση, οι ανταγωνισμοί, η έπαρση, όλα όσα προκαλούν σύγχυση - είναι η φύση ακριβώς του εγώ, που είναι σκέψη. Για να ανακαλύψουμε, πρέπει να υπάρχει προσοχή -- όχι συγκέντρωση. Είναι πραγματικά σημαντικό να διαλογίζεται κανείς γιατί ένας νους που δουλεύει μόνο μηχανικά, όπως η σκέψη, δεν μπορεί ποτέ να πλησιάσει εκείνο που είναι ολοκληρωτική, υπέρτατη τάξη και επομένως ολοκληρωτική ελευθερία. Το σύμπαν

βρίσκεται σε ολοκληρωτική τάξη. Ο ανθρώπινος νους βρίσκεται σε αταξία και πρέπει κανείς να έχει έναν εξαιρετικής τάξης νου, ένα νου που να έχει κατανοήσει την αταξία και να είναι απαλλαγμένος από αντιφάσεις, μιμήσεις και υποταγές. Ένας τέτοιος νους είναι ένας προσεκτικός νους. Είναι ολοκληρωτικά προσεκτικός σε ό,τι κάνει, σε όλες του τις πράξεις μέσα στις σχέσεις.

Η προσοχή δεν είναι συγκέντρωση. Η συγκέντρωση έχει όρια, είναι μειωμένης δυνατότητας, περιορισμένη, ενώ η προσοχή είναι απεριόριστη. Στην προσοχή υπάρχει η ποιότητα της σιωπής -- όχι της σιωπής που έχει επινοήσει η σκέψη, όχι η σιωπή που εμφανίζεται μετά από φασαρία, όχι η σιωπή της αναμονής μιας σκέψης από μια άλλη σκέψη. Θα πρέπει να υπάρχει εκείνη η σιωπή που δεν έχει κατασκευαστεί από επιθυμία, από θέληση, από σκέψη. Και σε έναν τέτοιο διαλογισμό δεν υπάρχει κέντρο που ελέγχει. Σε όλα τα συστήματα που έχουν επινοηθεί κατά καιρούς, υπάρχει πάντα προσπάθεια, έλεγχος, πειθαρχία. Αλλά πειθαρχία σημαίνει να μαθαίνεις -- όχι να υποτάσσεσαι, αλλά να μαθαίνεις -- έτσι ώστε ο νους να γίνεται όλο και πιο οξυδερκής. Η μάθηση είναι μια διαρκής κίνηση, δεν βασίζεται στη γνώση. Ο διαλογισμός είναι η απελευθέρωση από το γνωστό που σημαίνει μέτρηση. Και σ' αυτόν το διαλογισμό υπάρχει απόλυτη σιωπή.

Τότε μονάχα μέσα σ' αυτή τη σιωπή, υπάρχει εκείνο που δεν έχει όνομα.

Επιλογή Α. Κωστοβασίλη

Η Μυστική Διδασκαλία και η Γέννηση του Σύμπαντος

Ε. Λέτσερις

Μέρος 2ο

Η Μυστική Διδασκαλία περιέχει στίχους από τα βιβλία των Ντζιάν, τους οποίους σχολιάζει και αναλύει ξεκινώντας με την κοσμογένεση. Στις πρώτες στροφές περιγράφει

1) Την περίοδο μετά τη διάλυση του σύμπαντος, που ονομάζεται Πραλάγια και στα σανσκριτικά σημαίνει "διάλυση", "ανάπαυση". Μετά την κατάρρευση ή τη Μεγάλη Συντριβή (Big Crunch) ενός προηγούμενου σύμπαντος, "ο πατέρας, η μητέρα και ο γιός γίνονται πάλι ένα". Το διάστημα και η ρίζα της ύλης, όλες οι αισθήσεις, έχουν τώρα καταργηθεί. Η Μεγάλη Ανάπαυση ή η Μεγάλη Νύχτα του Βράχμα έφτασαν στο ανώτατο σημείο της ανάπτυξής τους και θα παραμείνουν εκεί, για επτά ακόμη αιωνιότητες.

"Η αιώνια καράνα (γονέας - διάστημα) τυλιγμένη στα παντοτινά αόρατα πέπλα της, κοιμόταν και πάλι για επτά αιωνιότητες... Σκοτάδι μόνο γέμιζε το απεριόριστο όλο γιατί πατέρα, μητέρα και γιός ήταν και πάλι ένα... Οι αιτίες της Ύπαρξης είχαν εξαλειφθεί. Το ορατό που υπήρχε και το αόρατο που υπάρχει, αναπαυόταν στο αιώνιο μη-ον, το Μοναδικό Ον..." (Μ.Δ. τόμος,27)

Ο γονέας - διάστημα είναι ο χώρος και τα αόρατα πέπλα είναι η μυστική ρίζα της ύλης και του σύμπαντος. Είναι το νοούμενο της αδιαφοροποίησης κοσμικής ύλης, η πνευματική της ουσία που

είναι συναιώνια με το χώρο. Η Ε.Π.Μπλαβάτσκυ δίδασκε την ύπαρξη μιας ουσίας αιθερικότερης από την ύλη όπως την αντιλαμβανόμαστε με τις αισθήσεις μας και η οποία ήταν η βάση της διαφωνίας ανάμεσα στον αποκρυφισμό και την υλιστική επιστήμη. Αυτή η "ακασική" ή "αιθερική αστρική" ουσία που βρίσκεται μέσα σε κάθε άτομο και κύτταρο, έλεγε πως " αποτελεί το κλειδί που θα ανοίξει κάποια μέρα την πύλη της terra incognita της βιολογίας που σήμερα αποκαλείται σκοτεινό μυστήριο της εμβρυολογίας ". Με τον όρο αιωνιότητες στους στίχους των Στάνζα των Ντζιάν, εννοούνται χρονικές περιόδοι, η πραγματική διάρκεια των οποίων κρύβεται στο μυστήριο των "εσωτερικών" υπολογισμών. Σκοτάδι είναι ο πατέρας - μητέρα και φως είναι ο γιος τους. Η αιτία της Έγερσης είναι η επιθυμία για ζωή που εκφράζεται μέσα από τα πάντα στη Φύση, από το άτομο έως τον Ήλιο.

2) Την περίοδο μεταξύ διάλυσης και εκδήλωσης του σύμπαντος που είναι η Μεγάλη Ανάπαυση του Βράχμα.

"Πού ήταν οι δομητές, οι φωτισμένοι γιοί της Μανβανταρικής ανηής; ..Στο Άγνωστο σκοτάδι... Πού ήταν η Σιωπή;.. Πού ήταν τα αυτιά για να την ακούσουν;...Το σκοτάδι ήταν από μόνο του Πατέρα - Μητέρα.." (Μ.Δ. τόμος 1ος, 53 - Στάνζα 2η.)

Υπάρχει ένα πολύ σημαντικό σημείο, δηλαδή η ιδέα ότι τα πράγματα μπορεί να πάψουν να υπάρχουν και όμως να εξακολουθούν να Είναι και το οποίο αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη δόγματα της Ανατολικής φιλοσοφίας. Το σύμπαν μετά τη Μεγάλη Κατάρρευση έπαψε να υπάρχει και εν τούτοις Είναι. Η περίοδος αυτή μετά τη διάλυση και πριν τη νέα εκδήλωση αποτελεί ένα μεταφυσικό σημείο που ο ανθρώπινος νους δεν μπορεί να συλλάβει στην ολότητά του. Το μόνο παράδειγμα που μπορούμε να σκεφθούμε είναι ότι η στιγμή κατά την οποία ο Πατέρας και η Μητέρα βρίσκονται μαζί, μοιάζει αναλογικά με τη στιγμή της σύλληψης του εμβρύου όταν οι αρχές αρσενικό - θηλυκό, γίνονται ένα. Οι δομητές ή αλλιώς, οικοδόμοι ήταν οι πραγματικοί δημιουργοί του σύμπαντος και δεν είναι τυχαίο που ο Θεός αποκαλείται από τους Ελευθεροτέκτονες ως ο Μέγας Αρχιτέκτων του Σύμπαντος.

3) Την περίοδο της εκδήλωσης ή επαναφύπνισης του σύμπα-

ντος που ονομάζεται Μανβαντάρα, που στα σανσκριτικά σημαίνει "αφύπνιση" και είναι η Ημέρα του Βράχμα. Στη σύγχρονη κοσμολογία η περίοδος αυτή ονομάζεται Μπιγκ Μπανγκ, η Μεγάλη Εμφάνιση του σύμπαντος.

"Η μητέρα φουσκώνει, διαστέλλεται.. η δόνηση σαρώνει ολόκληρο το σύμπαν αγγίζοντάς το με τα γοργά φτερά της...Το σκοτάδι ακτινοβολεί φως..Η ρίζα της ζωής ήταν σε κάθε σταγόνα του ωκεανού της αθανασίας και ο ωκεανός ακτινοβολούσε φως που ήταν φωτιά,θερμότητα και κίνηση... Φως στο σκοτάδι και σκοτάδι στο Φως, η πνοή που είναι αιώνια. Διαστέλλεται και συστέλλεται. Όταν διαστέλλεται, η μητέρα απλώνεται και σκορπίζεται, όταν συστέλλεται, η μητέρα αποσύρεται εντός της...Το φως είναι κρύα φλόγα και η φλόγα είναι η φωτιά ..Διαστέλλεται, όταν η ανάσα της φωτιάς είναι επάνω του . Συστέλλεται, όταν το αγγίζει η πνοή της μητέρας. Όταν κρυώνει, ακτινοβολεί.." (Μ.Δ. τόμος 1ος, 62 - 64, Στάνζα 3η)

Η μητέρα είναι το διάστημα. Η δόνηση δεν είναι ο Θεός αλλά ο Αιώνιος Νόμος που προκαλεί τη μεγάλη περίοδο της δραστηριότητας και ανάπαυσης που αποκαλούνται τόσο ποιητικά, οι Ημέρες του Βράχμα. Η εμφάνιση του φωτός μπορεί να μεταφραστεί ως η **Θεία Διάνοια που γονιμοποιεί το χάος**, με τις αρχές του νου να εκδηλώνονται για μια ακόμη φορά. Όταν το σύμπαν διαστέλλεται η μεγάλη μητέρα διαχέει ζωή προς όλες τις κατευθύνσεις ενώ όταν συστέλλεται, η μεγάλη μητέρα αποσύρεται στην Απόλυτη, απόκρυφη πηγή της. Η πορεία αυτή της συστολής και διαστολής αποτελεί έναν αέναο κύκλο, μια αέναη κίνηση, τη Μεγάλη Πνοή του Βράχμα, όπως ονομάζεται στην εσωτερική ορολογία και είναι η ακατάπαυστη κίνηση του σύμπαντος. Περίπου 500 χρόνια π.Χ., ο Λεύκιππος δίδασκε ότι ο χώρος είναι πλήρης ατόμων που κινούνται ασταμάτητα. Το ίδιο δίδαξαν ο Επίκουρος και ο Λουκρήτιος αλλά πρόσθεσαν επίσης και την ιδέα της συγγένειας στην πλευρική κίνηση των ατόμων, μια απόκρυφη πραγματικά διδασκαλία. Ο αποκρυφισμός ωστόσο είναι ένας τομέας που η επιστήμη δεν έχει ακόμη τρόπο να ερευνήσει και γι' αυτό το λόγο απορρίπτει τόσο την ύπαρξή του όσο και τις μεθόδους του. Η Μ.Δ. περιέχει ιδέες αποκρυφιστικές που ερχόταν σε αντίθεση με την ορθόδοξη επιστήμη της εποχής

της ενώ μερικές ακόμη ερευνώνται και σήμερα. Μιλούσε π.χ. για τη διαιρετότητα του ατόμου και τη μετατρεψιμότητα της ύλης και της ενέργειας. Εικοσιπέντε χρόνια πριν το αποδεχθεί η επιστήμη έγραφε ότι: " ολόκληρη η επιστήμη του αποκρυφισμού στηρίζεται στη διδασκαλία της απατηλής φύσης της ύλης και της ατέρμονης διαιρετότητας του ατόμου" (Μ.Δ. τόμ.1ος,520). Οι τρέχουσες θεωρίες για την προέλευση του σύμπαντος είναι επιφανειακές. Ο Αϊνστάιν ήταν από τους πρώτους που επιχείρησε να εξηγήσει το φυσικό σύμπαν και από τους υπολογισμούς του κατέληξε ότι το σύμπαν έχει τη δυνατότητα να διαστέλλεται και να συστέλλεται. Από την ανησιά του μαθαίνουμε ότι είχε συνεχώς επάνω στο γραφείο του ένα αντίγραφο της Μυστικής Διδασκαλίας, το οποίο ήταν γεμάτο σημειώσεις και υπογραμμίσεις.

Τα πάντα στη Φύση έχουν τη δική τους περίοδο εκδήλωσης και ανάπαυσης. Ο επονομαζόμενος " θάνατος" δεν είναι παρά ένας εσφαλμένος όρος που δόθηκε για την Περίοδο Ανάπαυσης της ψυχής. Όπως τα ζώα έχουν τη δική τους διάρκεια ζωής, τα ορυκτά, τα φυτά, τα άστρα, η ανθρώπινη ύπαρξη, έτσι και οι πλανήτες και το ηλιακό σύστημα έχουν ψυχή και τη δική τους περίοδο ανάπαυσης. Η προέλευση του σύμπαντος - σύμφωνα με τις επιστημονικές θεωρίες - είναι μια διαδικασία που δουλεύει σαν αλυσίδα. Το σύμπαν συστέλλεται, στη Μεγάλη Συντριβή καταρρέει και μετά εκδηλώνεται και πάλι μέσα από τη δική του αρχική ρίζα. Σύμφωνα με τις αποκρυφιστικές διδασκαλίες, αυτός είναι ένας φυσικός νόμος που εφαρμόζεται επάνω σε κάθετι στον κόσμο των μορφών.

Μερικές από τις διδαχές της Μυστικής Διδασκαλίας που θεωρούνται αδιαμφισβήτητες, μοιάζουν με τις πρόσφατες επιστημονικές ανακαλύψεις για την προέλευση του σύμπαντος. Ωστόσο τα αιώνια ερωτήματα παραμένουν αναπάντητα:

Από πού ήρθαμε; Πού πηγαίνουμε; Γιατί είμαστε εδώ;

Καμία απάντηση δεν θα ικανοποιήσει ποτέ τη φλογερή καρδιά εκείνου που προσπαθεί να ανακαλύψει τα ερωτήματα αυτά. Μόνο ένας ανοικτός νους και μια αγνή καρδιά μπορούν να ανοίξουν τις πύλες της αλήθειας. Ας μην ξεχνάμε όμως, πως "**η αλήθεια θα σας ελευθερώσει αφού σας κάνει πρώτα δυστυχισμένους**".

Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

C. Leadbeater

Σ'ένα ποίημα διαβάζουμε:

**«Τρεις πύλες οδηγούν προς το Ναό
Η γνώση, η εργασία, η προσευχή,
Κι όσοι περιμένουν στον εξωτερικό τοίχο
Μπορούν να εισέλθουν διαμέσου μιας εκ των τριών»**

Γνωρίζω πως ο σκοπός της ζωής σας είναι να υπηρετήσετε την Αδελφότητα. Υπάρχουν πάντα οι τρεις δρόμοι που οδηγούν στα πόδια του Διδασκάλου. Υπάρχει εκείνος που προσεύχεται κι εκείνος που μελετά. Οφείλουν να συνεχίσουν την προσπάθειά τους και στα δύο, γιατί πρέπει να αναπτύξουμε όλα τα μέρη της φύσης μας. Αλλά πάνω απ' όλα πρέπει να εργασθούν και να επιτελέσουν κάτι για χάρη των συνανθρώπων τους. Αυτή είναι η ασφαλέστερη απ' όλες τις εκκλήσεις....

Δεν πρέπει να είστε μόνο πάντα έτοιμοι να υπηρετείτε, αλλά πρέπει πάντα να περιμένετε τις ευκαιρίες – τι λέω, να δημιουργείτε ευκαιρίες και να είστε ωφέλιμοι σε μικρά πράγματα ώστε να μην ξεφύγει από την προσοχή σας η μεγαλύτερη εργασία, όταν σας παρουσιαστεί.

Μην αναπαύεστε στις δάφνες σας γιατί υπάρχουν πάντα υψηλότερες κορυφές για να κατακτηθούν. Η ανάγκη της διανοητικής ανάπτυξης δεν πρέπει να παραμελείται αλλά πρέπει ν' ανα-

πτυχθεί μέσα μας η συμπάθεια, η στοργή και η αντοχή. Καθένας πρέπει ν' αντιληφθεί ότι υπάρχουν διαφορετικές απόψεις από τις δικές του και πρέπει να τους δίνει την απαραίτητη προσοχή. Κάθε σκληρότητα και βανανυσότητα πρέπει να εξαφανιστεί απόλυτα στις συζητήσεις και όποιος έχει τέτοια τάση πρέπει να την εμποδίζει όποτε γεννιέται μέσα του. Πρέπει να μιλά πάντοτε λίγο και με λεπτότητα και αβρότητα. Μη μιλάτε πριν σκεφτείτε αν εκείνο που πρόκειται να πείτε είναι καλό και συνετό συγχρόνως. Εκείνος που προσπαθεί ν' αναπτύξει μέσα του την αγάπη, θα σωθεί έτσι από πολλά σφάλματα. Γιατί η αγάπη είναι ύψιστη αρετή χωρίς την οποία όλα τα άλλα προτερήματα δεν ποτίζουν παρά μόνο την άμμο....

Καθορισμένη εργασία και όχι απλή διασκέδαση πρέπει να είναι το αντικείμενό σας. Να σκέπτεσθε όχι εκείνο που επιθυμείτε να κάνετε αλλά εκείνο που μπορείτε να κάνετε, βοηθώντας κάποιον άλλο. Λησμονείτε τον εαυτό σας και επικεντρώστε την προσοχή σας στους άλλους. Ο σπουδαστής οφείλει να είναι αγαθός και βοηθός – όχι από καιρού εις καιρόν αλλά πάντα. Να είστε παραγωγικοί και να περιμένετε ευκαιρίες γι' αυτό. Ο Διδάσκαλος είναι πάντοτε πρόθυμος να βοηθήσει αλλά δεν μπορεί να κάνει την εργασία σας για σας. Η προσπάθεια πρέπει να προέρχεται από την πλευρά σας. Προσπαθείτε να εμβαθύνετε σε όλες τις καθημερινές απασχολήσεις και να ζείτε μια ζωή ολοσχερούς αφοσίωσης στην εργασία και την υπηρεσία.

Να θυμάστε ότι κάθε στιγμή που δεν δαπανάται στην υπηρεσία ή για να γίνετε ικανοί για υπηρεσία, είναι χρόνος χαμένος για τον Διδάσκαλο.

(Από το Βιβλίο – Οι Διδάσκαλοι και η Ατραπός)

ΤΟ ΒΟΤΣΑΛΟ

Στ. Βαλμάς

Η Γρεγοτραμουντάνα είχε τώρα πια κοπάσει αφού πέταξε στην ακτή ό,τι άχρηστο είχε στη ράχη του το κύμα. Άστραφτε φρεσκοπλυμένο τ' ακροθαλάσσι και κειδά...σ' ένα γούπατο, ξεχώριζε βυθισμένο στις πράσινες ανταύγιες του βυθού ένα αριστοτέχνημα της φύσης. Ένα πανέμορφο βοτσαλάκι ! Σε μεθούσε με την ευγενική του την ακτινοβολία... και πόσο...θα μεγάλωνε η χάρη του αν ένα ευαίσθητο χεράκι φιλοτεχνούσε πάνω του ένα γλάρο, ένα ανθάκι, ένα κρίνο...

Τώρα...το κύμα αφήνει μια μουσική λεπτή, μισοσβυσμένη. Στο πνεύμα όμως μένει κάτι...από την ανάμνηση μια άλλης μουσικής από τις ορχήστρες που σήκωναν οι Όστριες κι οι Τραμουντάνες, που έκοψαν το βράχο...και λείαναν και τα θρύματά του για να γίνει ! Να γίνει αυτό το αριστοτέχνημα της φύσης που θα μπορούσε να συγκριθεί και με την ψυχή όταν πια αυτή ζυγώνει στην ..τελειώσή της.

Τα κύματα της θάλασσας αναλαμβάνουν τον εξευγενισμό του βράχου σε βοτσαλάκια....

Τα κύματα της ζωής... την τελειοποίηση της ψυχής σαν πέσει στον πολυτάραχο γιאלό του κόσμου μian αυγή κι αρχίζει το ταξίδι.

Τα κύματα της ζωής....

Αυτά λειαίνουν την ψυχή που ταλαντεύεται ανάμεσα στο καλό και στο κακό, στον ουρανό και στη Γη, στην ύλη και στο πνεύμα. Εδώ ένα αστέρι....Πιο κει ένα караβοφάναρο -- οι σοφοί που πέρασαν πριν από μας τα κανάλια της ζωής και μας τεί-

νουν το χέρι να τους ακολουθήσουμε. Έχει και λιμάνια -- για τους λιποτάκτες. Η αγκυροβολία όμως σ' αυτά είναι δείγμα αναιμικής ψυχής. Η άρτια θέλει να κονταροκτυπηθεί, να γίνει λεία και λευκή σαν βότσαλο, σαν κρινο.

Εδώ ένα γλυκό χαμίνι παίζει μαντολίνο. Η κατάσπρη ψυχή του πετά στις μελωδίας τα φτερά, προσπαύει τα κράσπεδα του Θείου. Πιο κει ένας ερευνητής, ένας αλτρουϊστής, ένας δίχως όνομα, κτυπιώνται με τα κύματα του σοδαμισμού, του καταφερτισμού, της συμφεροντοθηρίας, και σαΐτεύουν μια κορυφή. Σαν φτάνουν εκεί, η ψυχή τους είναι πιο λεία...σαν βότσαλο--- αντανακλά και την ομορφιά κάποιας θυσίας. Κει κάτω στα χαμηλά, μια τοκογλύφα σπιτονοικοκυρά φορτωμένη κλειδιά, εισπράττει ενοίκια και τόκους και μάχεται κι αυτή με τα κύματα της φθοράς που τελικά δεν την γλυτώνει. Η φύση όμως στερνά μπαλώνει της ύπαρξής της το λάθος, φυτεύοντας στο μνήμα της μια όμορφη ανεμώννα...

Πόσες δυσκολίες παρουσιάζει η λείανση μιας ψυχής... Και πόσα κύματα ενάντιων ανέμων...Και πόσα ούριων ανέμων....Τέχνης, Αξιών, Ομορφιάς χρειάζονται... Και πόσοι φάροι..να στείλουν το ευεργετικό τους φως για να αναβλέψει πνευματικά, να κόψει τα χρυσά τέλια και τις αλυσίδες της. Και να κινήσει με πίστη στην πνευματικότητα της ζωής να ενωθεί με το Καλό και το Ωραίο. Υπάρχει όμως ωραιότερο έπαθλο από το να κρατηθεί η χωμάτινη ύπαρξη κόντρα στους αέριδες... ενάντια στο κύμα ; Στο κύμα που θα την κάνει λεία και αρμονική σαν το λαμπερό, κατάλευκο της αμμουδιάς πετράδι ;

(Από το βιβλίο " Κείνο που δε μετρίεται ")

Ο ΘΕΟΣ, Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ

(Από την "7η Σφραγίδα " του Ιγκμαρ Μπέργκμαν)

" Δεν υπάρχει σκέψη μου που να μην έχει χαραγμένη πάνω της το Θεό "

Μιχαήλ Άγγελος

Προβάλλονται συχνά σε κινηματογραφικές αίθουσες, ταινίες του γνωστού Σουηδού σκηνοθέτη Ίγκμαρ Μπέργκμαν. Ο κόσμος πηγαίνει με περιέργεια και ενδιαφέρον να δει τί θέλει να πει με τις γεμάτες συμβολισμούς ταινίες του, ο μεγάλος σκηνοθέτης. Η κριτική των εφημερίδων δεν μπορεί να βοηθήσει σ' αυτό το σημείο. Ο κριτικός περιορίζεται απλώς στην επισήμανση των εξωτερικών αρετών του έργου, δηλαδή την καλή ερμηνεία, τη σκηνοθεσία, τη φωτογραφία, κ.λ.π. Περί του νόηματος ουδέν μας λέγει, μερικές υποθέσεις κάνει μόνο κι εκείνος, με πολύ επιφυλακτικότητα.

Εκείνο όμως που κάνει τις ταινίες του Ι.Μπέργκμαν να ξεχωρίζουν δεν είναι οι εξωτερικές αρετές τους μόνο, διότι υπάρχουν και άλλες ταινίες με ανάλογες αρετές, αλλά κυρίως το βαθύ νόημά τους που έχει σχέση με το μυστήριο της ανθρώπινης υπάρξεως. Γι' αυτό βραβεύονται και επαινούνται, αλλά και αυτό είναι δυστυχώς που τελικά μας διαφεύγει ενώ η υπόθεση της ταινίας παραμένει για τη συντριπτική πλειοψηφία των θεατών ένας γρίφος, ή παρανοείται πλήρως. Τα έργα του Μπέργκμαν, μας λένε ότι "έχουν πολύ έντονη τη συμβολική σημασία της πορείας του ανθρώπου στην αναζήτηση του Θεού, και πολύ υπογραμμισμένη την απελπιστική αποξένωσή του από τον γύρω του κόσμο". Για τον Μπέργκμαν, λοιπόν, το πρόβλημα είναι η σχέση του ανθρώπου με το Θεό και αν δεχθούμε ότι ο προσορισμός του κάθε ανθρώπου είναι η διαρκής τελειοποίησή του προς το Θείον, τότε θα πρέπει στις ταινίες του ν' αναζητήσουμε αυτό τούτο το νόημα της ανθρώπινης υπάρξεως. Έχοντας στρέψει το βλέμμα του στα ανεξερεύνητα βάθη της ψυχής του, της ψυχής του κάθε ανθρώπου, ο Ι.Μπέργκμαν μας αποκαλύπτει πτυχές του ανθρώπινου μυστη-

ρίου που αρχίζουν από την τερατώδη και βάρβαρη κτηνωδία, και φθάνουν μέχρι την αναζήτηση του Θείου και την ανακούφιση στην πληρότητά Του.

Στην "7η Σφραγίδα", που ο τίτλος της είναι παρμένος από την Αποκάλυψη του Ιωάννη, ο Μπέργκμαν μας δίνει όλο το μέγεθος της ανθρώπινης θηριωδίας, που είναι αποτέλεσμα της τυφλής προσκολλησεως στις θρησκευτικές προκαταλήψεις και δεισιδαιμονίες. Μας δίνει όμως κατά απαράμιλλο τρόπο και τον αγώνα της ψυχής για την ένωσή της με το Θείον, μια τραγική αντίφαση που δεν θα πρέπει να αφήσει αδιάφορο κανένα άνθρωπο. Η αντίφαση αυτή βρίσκεται στο βάθος της ψυχής του κάθε ανθρώπου, και μας την επισημαίνει και ο Απ. Παύλος με τη φράση του : "Θέλω να κάνω το καλό και κάνω το κακό".

Στην "7η Σφραγίδα" ο ήρωας του έργου αναζητά εναγωνίως το Θεό. Όταν του εμφανίζεται ο θάνατος δεν θέλει να πεθάνει, όχι γιατί τον ενδιαφέρει η ζωή ούτε γιατί τον φοβίζεται ο θάνατος, αλλά διότι θέλει να κερδίσει χρόνο για ν' αποκτήσει περισσότερες γνώσεις περί του Θεού. Τον ρωτά ο θάνατος : "Με φοβάσαι;" και απαντά "Εγώ όχι, το σώμα μου ναι". Βλέπουμε εδώ ένα σαφή διαχωρισμό των δύο υποστάσεων του ανθρώπου και των επιδιώξεων που έχει η κάθε μία από αυτές. Σε ένα άλλο σημείο του έργου, ο ήρωας αποκτά κάποια εμπειρία της πληρότητας του Θείου και τότε γοητευμένος παραπονείται ότι "έχει έναν ενοχλητικό σύντροφο στο δρόμο του, τον ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ, που δεν τον αφήνει να ζήσει μονίμως αυτήν την πληρότητα". Και πάλι η διπλή υπόσταση που βλέπουμε η μία να αντιστρατεύεται την άλλη, αφού ο ΕΑΥΤΟΣ του ανθρώπου αποτελεί εμπόδιο στην πορεία του στην αναζήτηση του Θεού.

Πράγματι, εάν ρίξουμε μια ματιά γύρω μας, θα δούμε ότι επικρατεί παντού η αντίφαση και το χάος. Μιλούμε περί ειρήνης και τα μέτωπα πολέμου διαρκώς ανξάνονται και διευρύνονται. Μιλούμε περί Αγάπης και παριστάμεθα μάρτυρες ενός θρησκευτικού εμφυλίου πολέμου σε μια περιογή της υψηλίου. Τίποτε λοιπόν δεν έχει αλλάξει προς το καλύτερο; Οι πόλεμοι συνεχίζονται με άλλη μορφή και οι θρησκευτικοί φανατισμοί περνούν από τα χέρια των Σταιοφόρων σε ομάδες ανταρτών. Έως πότε άραγε θα αποδύεται ο άνθρωπος σε αυτό τον αγώνα κυριαρχίας και αλληλοεξοντώσεως; Δεν θα πρέπει κάποτε να κουρασθεί και να αναζητήσει έναν άλλο τρόπο ζωής, περισσότερο **ανθρώπινο**;

Μεταξύ μας

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τα Γραφεία του «ΙΛΙΣΟΥ»
Βουκουρεστίου 25, α' όρο-
φος Κωδ. 106 71, είναι ανοι-
κτά κάθε ημέρα από 10.30 -
1, εκτός Σαββάτου και Κυ-
ριακής.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ-ΔΩΡΕΕΣ

Παρακαλούμε όπως απο-
στέλλετε με ταχυδρομική
επιταγή προς: Περιοδικό

« Ι Λ Ι Σ Ο Σ »

**ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 25,
106,71 Αθήνα.**

Επίσης αποστέλλετε με τρα-
πεζική επιταγή μόνο εις:

Θεοσοφική Εταιρεία, Βου-
κουρεσίου 25, 106 71, Αθήνα

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ

Ζάκυνθος: Παν. Βλαχόπουλος
Βόλος: Γ. Κουκουβίνος
Ηράκλειο: Μ. Λασηθιωτάκη
Ιωάννινα: Ελευθ. Τζομάκας
Κέρκυρα: Γεώργιος Αγιούς
Λαμία: Γ. Μουτάφης
Λάρισα: Ισ. Φελλούς
Πάτρα: Αθ. Κοντοσάκης
Ρόδος: Αντ. Βεργωτής
Σύρος: Π. Ζαραφωνίτης
Χαλκίδα: Δημ. Δημαρέλος
Χανιά: Εμμ. Νοδαράκης
Κύπρος:
Αθαν. Παπαδόπουλος
Γρ. Αυξεντίου 29
Μέγαρο Δίπα 456
Τ.Τ. 6021, Λάρνακα
Τηλ. 00357-24654511 (Οικίας)

Όλα τα άρθρα γνωστών συγγραφέων που δημοσιεύονται
στο περιοδικό Ιλισός φέρουν την ευθύνη των ιδίων για το
περιεχόμενό τους και δεν σχολιάζονται ούτε λογοκρίνονται
από την συντακτική επιτροπή του Ιλισού.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ Ή ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΜΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗ

(χωρίς έξοδα αποστολής για παραγγελίες αξίας άνω των 60,00 €)

- Μετενσάρκωση (Παπύς)	11,00
- Η Ζωή μετά τον Θάνατο (Αννυ Μπέζαντ)	09,50
- Εισαγωγή στην Επιστήμη του Αποκριφισμού (Τζουλιάνο Κρέμμετς)	07,00
- Τσάκρα. Οι Πύλες της Ψυχής προς τους Αόρατους κόσμους (Κ. Λεντμπήτερ)	13,00
- Τα Αόρατα Σώματα του Ανθρώπου και οι Απεικονίσεις τους (Κ. Λεντμπήτερ)	21,00
- Σύγχρονες Επιστολές των Διδασκάλων της Σοφίας. Α' (Ροζέρ ντε Πεν)	13,00
- Σύγχρονες Επιστολές των Διδασκάλων της Σοφίας. Β' (Ροζέρ ντε Πεν)	14,00
- Σύγχρονες Επιστολές των Διδασκάλων της Σοφίας. Γ' (Ροζέρ ντε Πεν)	16,00
- Ανώδυμη Αδελφότητα (Στέργου Χρούση)	08,00
- Μύστης κατά την τάξη Μελχισεδέκ (Στέργου Χρούση)	17,00
- Διδασκαλίες Αρνιδών (Υβ Μπερτουί)	10,00
- Το Κρυμμένο Νόημα του Τεκτονισμού (Γ. Γουϊλμχερστ)	11,00
- Η Μυστική Ιστορία του Τεκτονισμού (Κ. Λεντμπήτερ)	14,00
- Το Βιβλίο του Τέκτονος Μαθητού (Οσβαλντ Βιρτ)	16,00
- Το Βιβλίο του Τέκτονος Εταίρου (Οσβαλντ Βιρτ)	15,00
- Το Βιβλίο του Τέκτονος Διδασκάλου (Οσβαλντ Βιρτ)	20,00
- Τι οφείλει να γνωρίζει ο Διδάσκαλος Τέκτων (Παπύς)	10,00
- Αρχές και Φιλοσοφία των Ελευθεροτεκτόνων του Αρχαίου και Αποδεδεγμένου Σκωτικού Τύπου. (Morals and Dogma). Α' (Α. Pike)	23,00
- Αριθμημένη Πολυτελής Έκδοση (Morals and Dogma). Α' (Α. Pike)	43,00
- Αρχές και Φιλοσοφία των Ελευθεροτεκτόνων του Αρχαίου και Αποδεδεγμένου Σκωτικού Τύπου. (Morals and Dogma). Β' (Α. Pike)	14,00
- Αριθμημένη Πολυτελής Έκδοση (Morals and Dogma). Β' (Α. Pike)	32,00
- Τεκτονικόν Μουσείον (No 16) (Πέτρου Γράβιγκερ)	16,00
- Θεμέλια Βασιλικής Τέχνης & Τεκτονικά Ομιλία (Πέτρου Γράβιγκερ) ..	16,00
- Ελληνικό Τεκτονικό Εγχειρίδιο (Ανδρέα Χρ. Ριζόπουλου)	22,00
- Οι Τέκτονες του '21 (Χρ. Ριζόπουλος))	12,00
- Η Ερμητική Παράδοση στον Ελευθεροτεκτονισμό. (Μίσρα(γ)ίμ -Μέμφις) (Sebastiano Caracciolo 33o 90o 97o)	11,00
- Κάιν (Λόρδου Βύρνονς), Μεταφυσικά Σχόλια του Φάμπρ ντ' Ολιβέ	45,00
- Τα Ιερά Μυστήρια των Μάγια και των Κίτσε (Αύγουστος Λε Πλονζόν)	12,00
- Ο Μέγας Μύθος του Ναού (Ο Μύθος του Χιράμ) (Μ. Erler)	06,00
- Το Μέγα Απόρρητο Α' (Η Βασιλική Τέχνη) (Ελιφάς Λεβί)	10,50
- Το Μέγα Απόρρητο Β' (Τα Μυστήρια των Ιεροφαντών) (Ελιφάς Λεβί)	14,00
- Το Βιβλίο των Σοφών (Ελιφάς Λεβί)	12,00
- Η Βίβλος της Ελευθερίας (Ελιφάς Λεβί)	12,00
- Η Ερμητική και Καμπαλιστική Ερμηνεία του Οράματος του Ιεζεκιήλ. (Ελιφάς Λεβί)	10,00
- Η Ερμητική και Καμπαλιστική Ερμηνεία της Αποκαλύψεως του Ιωάννου (Ελιφάς Λεβί)	10,00
- Τα Παράδοξα της Υψηλής Επιστήμης (Ελιφάς Λεβί)	13,00
- Η Απόκρυφος Εξέλιξις της Ανθρωπότητας (Κ. Ζιναραξαντάζα)	19,00

- Γενεαλογία του Ανθρώπου (Άννυ Μπέζαντ)	12,50
- Οι Διδάσκαλοι και η Ατραπός (Κ. Λεντμπήτερ)	25,00
- Πραγματεία επί των Αποκρύφων Επιστημών (Παπύς)	21,00
- Το πρόβλημα του Κακού στο Αστρικό Πεδίο. Α' (Σ. ντε Γκουαϊτά)	23,00
- Το πρόβλημα του Κακού στο Αστρικό Πεδίο. Β' (Σ. ντε Γκουαϊτά)	17,00
- Το πρόβλημα του Κακού στο Αστρικό Πεδίο. Γ' (Σ. ντε Γκουαϊτά)	21,00
- Οι Δοξασίες και οι Τελετουργίες των αποκρύφων Οργανώσεων (Φάκελλος Μαγεία) (Μισέλ Μονρώ)	11,00
- Πως θα καταπολεμήσουμε την Βασκανία (Παπύς)	07,00
- Ο Παράκελσος και η ουσία της Διδασκαλίας του (Φρ. Χάρτμανν)	19,00
- Αναζητώντας τους Ροδόσταυρους (Φραντς Χάρτμανν)	12,00
- Για το Ερυθρό Ρόδο και τον Χρυσό Σταυρό (Ερμητισμός, Αλχημεία και Μηητικά Τάγματα) (Ζ. Π. Τζιουντιτσέλι Ντε Κρεσσάκ - Μπασελερί)	13,00
- Αυτοκυριαρχία και Πεπρωμένο με τους Κύκλους της ζωής (Χ. Σ. Λιούις)	17,00
- Ο Αριθμός 7 (Γρ.Κατσαρέα)	12,00
- Η Μυστικιστική ζωή του Ιησού (Χ. Σ. Λιούις)	16,00
- Προσευχές από όλο τον κόσμο (Μάγν Τσιλάρ)	08,00
- ECCE HOMO (Λουί Κλωντ ντε Σαιν Μαρτέν)	08,00
- Ο Εσωτερικός χαρακτήρας των Ευαγγελίων (Ε. Π. Μπλαβάτσκι)	08,00
- Η Γένεσις της Τραγωδίας και η Επίδρασις των Ελευσινίων Μυστηρίων (Εδουάρδου Συρέ)	17,00
- Η Γένεσις της Τραγωδίας (Εδουάρδου Συρέ) (Πολυτελής Έκδοση)	60,00
- Ο Πυθαγόρας και η Μυστική Διδασκαλία του (Π.Γ.ράβιγγερ)	44,00
- Η Τετρακτύς των Πυθαγορείων (Η. Czogalla – Γερ. Στουραϊτής)	05,50
- Ο Θρύλος του Τέταρτου Μάγου (Χένρυ Βαν Ντάικ)	05,00
- Το Κοράκι (Με σκληρό εξώφυλλο) (Έντγαν Άλαν Πόε)	10,00
- Μέγα Ελληνο-Αγγλικό Λεξικό (Τζων Πίκερινγκ)	52,00
- Αφίσα "Ροδόσταυρικός Πίνακας του Ερμητισμού και της Αλχημείας"	11,00
- 7 Γκραβούρες του Ραφαήλ Σάντι (Πολυτελής Έκδοση)	73,00

ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ

- Η Κεκρυμμένη Ζωή εντός του Τεκτονισμού (Κ. Λεντμπήτερ)
- Morals and Dogma. (Μέρος Γ') (Α. Pike)
- Το πρόβλημα του Κακού στο Υλικό πεδίο (Σ. ντε Γκουαϊτά)
- Το πρόβλημα του Κακού στο Πνευματικό πεδίο (Σ. ντε Γκουαϊτά)
- Η Ζωή και η Διδασκαλία του Ιάκωβου Μπαίμε (Φραντς Χάρτμανν)
- Η Μικρή Εγκυκλοπαιδεία του Δυτικού Αποκρυφισμού (Ζολ. Καστελλό)
- Ο Εσωτερισμός της Γενέσεως (Η Εβραϊκή γλώσσα αποκατεστημένη) (Φάμπρ
ντ' Ολιβέ)
- Σύγχρονες Επιστολές των Διδασκάλων της Σοφίας. Δ' (Ροζέρ ντε Πεν)

Ονοματεπώνυμο Τηλέφωνο
 Οδός Αρ. Πόλη Τ.Κ.

(1256)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

Ταχ. Διεύθυνση: Τ.Θ. 51134, 145 10 Κηφισιά

Τηλ.: 210.80.77.513 Fax: 210.62.50.513

<http://www.tetraktys.gr> e-mail: tetrakty@otenet.gr

ΕΛΙΦΑΣ ΛΕΝΙ

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΥΨΗΛΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Οι Εσωτεριστές υποστηρίζουν πως, ο Ελιφάς Λενί υπήρξε η σπουδαιότερη μορφή του Δυτικού Αποκρυφισμού του 19^{ου} αιώνα. Το πλούσιο έργο που μάς κληροδότησε αποτελεί ένα πραγματικό θησαυρό που κρύβει μέσα του όλο το μεγαλείο της Ιερής Επιστήμης.

«Τα Παράδοξα της Υψηλής Επιστήμης» αναφέρονται ουσιωδώς στον Εσωτερικό Χριστιανισμό, την θέση που όφειλε να κατέχει στον κόσμο, και την σχέση που έπρεπε να διατηρεί με τις Ερμητικές Επιστήμες.

- ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΠΡΩΤΟ: Η Θρησκεία είναι μαγεία, επικυρωμένη από την αυθεντία.
- ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Ελευθερία είναι η υπακοή εις τον Νόμον.
- ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΤΡΙΤΟ: Αγάπη είναι η πραγματοποίηση του αδύνατου.
- ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Γνώση είναι η άγνοια, ή η άρνηση, του Κακού.
- ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΠΕΜΠΤΟ: Η Λογική είναι Θεός.
- ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΕΚΤΟ: Η Φαντασία πραγματοποιεί ό,τι επινοεί.
- ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΕΒΔΟΜΟ: Η Θέληση εκπληρώνει οτιδήποτε δεν επιθυμεί.

• Η ΜΑΓΕΙΑ ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ

- Οι Αμετάβλητες Αρχές.
- Το Μέγα Απόρρητο.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Τ.Θ. 51 134, 145 10 Κηφισιά

Τηλέφωνο: 210.80.77.513 Fax: 210.62.50.513

<http://www.tetraktys.gr>

e-mail: tetrakty@otenet.gr